

ek

Taxa postalá
pláté in num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
felvételek díjazás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és báná-
szádság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

er Robe-
Budapest

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérsmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kérjük a
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hár-
ségi Ernő, Str. Matei Milia 2.

Ára 5 lei

Vasárnap, 1934 április 8.

5694. ÉV XVII. EVF
NISZAN 23. 79 SZÁM

Elfogultság nélkül

Számthasznos hirdettük, hogy a német fasizmus humbuja a náci-program gazdasági abszurditásain fog megmutatkozni. De ha mi hirdettük és hirdettük ezt, természetesen elfogultsággal vádolnak meg bennünket.

Most, hogy Németország gazdasági csődjé teljes mértékben, félelmetes nagyságában bontakozik ki érdemes ideiktatni az amszterdami „Algemeen Handelsblad” cikkének egy részletét, mely a német gazdasági katasztrófával foglalkozik.

Igy ír a Handelsblad:

„Sajnáljuk, hogy Schacht optimizmusát nem tudjuk osztani, mikor azt állítja, hogy Németországnak nincs valuta-váltsága, csak transzfernehezsége. Mi a különbség? Belülről kifelé: Németország gazdasági helyzete most, hogy a jövő tálatékeit emésztí fel, semmiképp sem egészes. A márka értékének szilárdasága csak egy bonyolult transzfermechanizmuson múlik. A márka új helyzete ma már csak elmélet. Ezt a különféle márkafajták bevezetése önmagában bizonyítja. Ha az a gát, amelyet Schacht emelt, a közeljövőben átszakadna, ugy ez nem a jövőteli fizetések következménye, amelyek már régen megszűntek. Nem, ha a márkát is elkapja a valuták forgószele, akkor ez az új Németország gazdaságelméletének és gyakorlati alkalmazásának következménye — azoké az elvéké, amelyek maradéktalanul soványították és abból a teljességgel hamis feltevésből indulnak ki, hogy egy önellátó gazdaság, a maga elzárkózottságában nagyobb jóléthez vezet, mint egy olyan közösség, amely eszmei és anyagi javakat cserél nyugonáljan a külfölddel.”

A holland lap minden szenvedély nélkül állapítja meg ezeket a súlyos igazságokat.

Elfogultság nélkül.

Mi is elfogultság nélkül regisztráljuk őket, de nem minden öröm és elégtétel nélkül.

Mert előre láttuk.
És előre hirdettük.
És mert tudjuk és érezzük, hogy soha még egyetlen politikai rezsimet sem ért el olyan megérdemelten a nevezés, mint a hitleristák Németországát.

A király a minisztertanácsban bizalmát fejezte ki a kormánnyal szemben

A konverzió szentesítésének alkalmából hangzott el a királyi bizalom szava

Bucuresti, április 7. A kormány ma délelőtt rendes minisztertanácsot tartott, délután pedig a királyi palotában ült össze négy órákora a minisztertanács, amelyen a király elnökölt. Tatarescu miniszterelnök üdvözölte a királyt a kormány nevében.

A kormány felséged elé terjeszti a városi és megyei tartozásokra vonatkozó törvényt, melyet a törvényhozó testület már megszavaztak és a szentesítést — mondotta a miniszterelnök beszédében, majd a konverzió gazdasági jelentőségéről beszélt és aztán ezt mondotta:

— Hisszük, hogy e törvények szentesítésével Felsőleg egy oly művet fejezték be, mely lényegében ki fogja békíteni a román nép különböző társadalmi rétegeit.

A miniszterelnök a király elé tette aláírás végett a megszavazott törvényt s az uralkodó a következő szavakat intézte a kormányhoz:

— Boldog vagyok, hogy ünnepélyesen aláírhatom ezt a törvényt, amely hivatva van arra, hogy örökre véget vessen azoknak a vitáknak és hitelezéseknek, melyek az adósok és hitelezők között fennállanak és mely vitákból oly sok kára származott ennek az országnak. A mód, amellyel az ország lakosságának lelkiismerete és rétege fogadja ezt a törvényt, biztosítja, hogy ez a törvény a legjobb eredményeket fogja hozni, amelyekre az egész ország népe régóta vár. Ennek a

törvénynek kibékítő ereje van, a legmagasabb fokú megelégedést kelti az ország lakosságában anélkül, hogy az egyes társadalmi rétegeket tönkretenné. Egy olyan törvény ez, amelyet az egész ország társadalmi és közvéleménye várt, hogy újból egészségesse tegye a termelő rétegek egymásközti viszonyát. Hisszem, hogy ezt a törvényt a jelenlegi kormány megelégedően is fogja alkalmazni.

— Ez a törvény az első élő mű, amelyet önkök alkottak. Amint az önkök kormányzásának első napján mondtam a felejtethetlen vezérüknek, Duca urnak: egy kormányzást nemcsak aszerint kell megítélni, hogy milyen törvényeket hoz, hanem ama működése szerint is, ahogy a törvényt alkalmazza és végrehajtja. Tehát ahogyan a törvényt megvalósítja az életben. Ez a pozitív mű, amelyet ma befejeztünk, alkalmas arra, hogy megérősítse bennem a bizalmat, amelyet önkökbe helyeztem, akik hivatva vannak ezt a törvényt alkalmazni. A mai nap egy ünnepnap és én szeretném, ha ez a nap, amely befejezi a nagyhat, igen sok ember számára befejezzé a szenvedéseket is és új bizalmat keltene a munkához, amit vállalva kell elvégezni, hogy sikerüljön a mű, amelyet önköknek kell befejezni.

A törvény szövege a Monitorul Oficial-ban ma, szombaton jelent meg. A hivatalos lap külön kiadása közli az államvédelmi törvényt is.

Párizsban számolnak a köztisztviselők általános sztrájkjával

Tüntettek a postai tisztviselők. Doumergue levele Lebrun elnökhöz

Párizs, április 7. A postatisztviselőkön kívül, akik elhatározták, hogy teljes erejükkel harcolni fognak a takarékosági rendszabályok végrehajtása ellen, esetleg általános sztrájk utján is, több más tisztviselőegyesület szintén üléseket tartott. Az önkök tisztviselőegyesület, a közvetlen adóhatósági tisztviselők és az erdészeti tisztviselők is tiltakoznak a rendszabályok végrehajtása ellen. Számítani lehet arra, hogy ez a tiltakozás hullám mind nagyobb méreteket ölt és attól tartanak, hogy a kormányt még súlyos elhatározások elé állítja.

Tegnap a postaminisztérium palotájába a postai alkalmazottak tüntetést rendeztek, szidták az illetménycsökkentés miatt a kormányt s az internacionálét énekelték. Ez is arra vall, hogy számolni kell a köztisztviselői sztrájkkal. A baloldali munkáspártok támogatásban kívánják részesíteni a sztrájkolókat.

Párizs, április 7. Doumergue miniszterelnök levelet intézett Lebrun köztársasági elnökhöz és abban részletesen megindokolja a kormány takarékosági rendeleteit. A levél hangsúlyozza, hogy ha a törvényhozás az ország óhajának megfelelően nem adta volna meg a kormánynak a rendkívüli felhatalmazást és ha a kormány habozott volna, hogy a hatalommal éljen, akkor az állam pénztárait rövid időn belül be kellett volna zárni és az állam kénytelen lett volna az összes

fizetéseket beszüntetni; vagy pedig — ugymond a levél — pénzhigitásra és az ebből származó zavarokra került volna sor. A pénzhigitás ugyanis nem oldja meg, csak elodázza és súlyosbitja a megoldásra váró kérdéseket és szintén az állam csődjéhez vezet.

A közigazgatás módosítása — mondja tovább a levél — előkészíté az alkotmány módosítását és a közhatalom gépezetének ujjaépítését. Az utolsó tíz évben a világ valamennyi népe mélyrehatóan módosította államgépezetét. Franciaországnak is kötelessége, hogy — géniuszának és hagyományainak szellemében — végrehajtsa a módosítás nagy művét. Ez azonban csak akkor lehet eredményes, ha a kormány már előbb végrehajtotta a pénzügyi talpraállás most megkezdett munkáját.

Ujabb jelentés szerint Doumergue francia miniszterelnök magához kérlette Jouhaux, az általános szakszervezeti szövetség ügyvezető főtitkárát és közölte vele, hogy a kormány a köztisztviselők előkészületben lévő sztrájkjával kapcsolatban nem fog visszaradni a legerélyesebb eszközök alkalmazásától sem. Amint a sztrájk kőr, riadókeszenlétbe fogják helyezni a katonai csapatokat és megszállják a középületeket és közüzemeket. A kormány minden eszközt meg fog ragadni, hogy a rendet és a nyugalmat biztosítsa.

VILÁG TÖREK

Franciaország utja

Írta: JOSEPH CAILLAUX,
volt francia miniszterelnök

Legutóbb a szenátusban, ahová a sár nem tud felröccseni, egy nagyon szép külpolitikai vita során olyan mondat hangzott el a szónoki emelvényről, amellyel bővebben akarok foglalkozni: „Ostromlott vár lakóinak mentalitását akarják önkök meghonosítani ebben az országban?” — kérdezte Henry de Jouvenel az előtte szóló nacionalista szónoktól.

Ezzel a pár szóval kollégám rámutatott a nacionalizmus egyik — talán legkiáltóbb — hibájára. A nacionalizmus szövívi telezugiak a levegőt kihívásáikkal. Ugy tesznek, mintha hegyeket akarnának megostromolni. Persze, mint minden idők szájhősei, ők sem ismerik az igazi bátorságot: a csendes, nyugodt bátorságot. Ugy tesznek, mint a gyerekek, akik éjszaka, ha erdőn mennek keresztül, hangosan kiabálnak, hogy megfélemlítsék a képzelet rémeket. Ők is állandóan lármáznak, hogy megijessék azokat az ellenségeket, melyeket mindenütt látni vélenek. Mindenütt terjesztik a félelmet, hogy riadókeszültségbe helyezhessék embereiket, de közben nem veszik észre, hogy ezzel nem lelkesítik csapataikat, hanem ellenkezőleg, azokra is átvészlik azt a szánalmas lelkiállapotot, melyet Henry de Jouvenel olyan találóan jellemzett.

Az európai Franciaországnak mindössze 40 millió lakosa van. Ez meglehetősen gyenge embercsoport a szomszédos tömegekhez hasonlítva. Sokan megjegyzik erre az érvelésre, hogy gyarmataival együtt Franciaországnak 100 millió lakosa van. Ne vizsgáljuk most tüzetesebben ezt a szám adatot, amely meglehetősen vitás. Annyi mindenesetre igaz, hogy 1830 és 1912 között hatalmas afrikai birodalmat csatoltak a főváros hatvédjéhez. A földközi tenger másik partján a mi nemzeti zászlónk lobog azokon a földeken, melyek „emberekben és tárgyakban egyaránt erősek”, mint Vergilius mondaná.

De ha azt akarjuk, hogy ebből a csodálatos földterületből valami hasznunk is legyen, nem szabad elaprózni a kormányzását. Mindennemű celtalan és valószínűtlen fuziótól eltekintve, szükség van egységes kapcsolatokra Algír, Tunisz, Marokkó, Nyugat-Afrika, stb. között. Fontos, hogy egységes szempontokból áthatott közös adminisztráció hasonló irányban működjen birodalmunk különböző tartományai-ban. Arra is szükség van, hogy ékszerdobozunk legszebb gyöngye, Marokkó, felszabaduljon az alól a súlyos gazdasági megterhelés alól, melyet az algériai egyezmény rótt rá.

A nagyközönség kevésbé van tudatában annak, hogy milyen hasznos gyarmadatokkal járhat egy nyugati irányban orientálódó politika. Szoros szövetségre van szükség Spanyolországgal. Ez az antant különös nehézségekre utközött még tegnap, amikor a Pireneusokon túl olyan király uralkodott, akinek németbarátságát csak azok a naiv emberek nem akarták belátni, akiket szép frázisaival megcsédfített. Pedig egyik legközelebbi rokona jellemezte őt így: „osztrák főherceg”. Feltétlenül megvalósítható azonban a kapcsolat a spanyol köztársasággal. Nincs szó természetesen katonai szövetségről, hanem olyan kapcsolatról, amely szoros össz-

Hirdessen
az
Uj Keletben

nyv. és Lapkiadó Rt.
Baron L. Pop 18.
9-77.

nyelvcserepészések Franciaországba

Nieuwe Rotterdam Lüttich környékén hajón és vízszállítások a nemzetközi eseményeket összkavassnak

nyes városaiban a termelő munka

Saragossában a bombamerények helyiségben káro-

szlováron. Szerda autó állott meg a filmkómikus szállót

Atutazóban volt viszont Görög Csütörtök del-

komikus Newyork újságírók, akiknek egyon tetszik neki

Athénbe szólítja, a Heléna című film

és el kellett hagyja Bécsbe ment és a filmzést.

urát

Smirgligyáros — milliárdos — börtönlakó

A hetvenháromeves Samuel Insull fantasztikus karrierje és bukása

250 millió dolláros passzívát hagyott hátra Amerikában a bolygó bankát

Cluj, április 7. A világsajtó közel két év óta nap-nap után megemlékezik egy fantasztikus karriert befutott emberről, aki e pillanatban a török igazságszolgáltatási hatóságok foglya. Insullról van szó, a hírhedt amerikai bankárról, akiről még röviddel ezelőtt az a hír járta, hogy Románia területére szökik az amerikai bünygyi hatóságok üldözése elől. Barátjának, aki Konstancában partraszállt, azonnal letartóztatták, mire Insull is jónak látta török vizek felé folytatni útját. Konstantinápolyból Egyiptomba akart szökni, itt azonban utólrta a török kormány által kiadott letartóztatási végzés. Annnyit mindenesetre eredményezett, hogy Górgórszágban kormányválság keletkezett miután a görög belügyminiszter kénytelen volt benyújtani lemondását és több magasállású tisztviselő egyszer és mindenkorra kompromittálta karrierjét.

Ki é a titokzatos Insull, akit tizenöt hónap óta reklamál már az amerikai igazságszolgáltatás, akit egyik állam sem akar a maga területére befogadni és aki hetvenhárom éves kora ellenére oly fiatalos erővel harsol a világ egyik leghatalmasabb állama ellen?

Insull regénybeillő karrierje

Insull letről kezdte karrierjét, mint az amerikai milliárdosoknak legnagyobb része. Smirglipapírost gyártott Londonnak egy meglehetősen sötét külvárosában. Később gyors és gépiróként alkalmazta George Gourand tábornok, az Edison-művek angliai képviselője. Néhány hónappal később Edison visszahívta Amerikába Gourand tábornokot, aki magával vitte fiatal titkárát. Newyorkban Insull sikert ért, beférköznie Edison kegyelvébe, aki maga mellett alkalmazta. Ettől a perctől kezdve karrierje állandóan felível. Rövidesen az Edison-Electro Tube Company vállalat igazgatója lesz, meghívást kap arra, hogy Edison új vállalatát, a Machines Workst megszervezze. Ez a vállalatot természetesen ő vezeti. 1889-ben, hét évvel Amerikába való érkezése után Insull az Edison General Electric, vagyis Amerika egyik legnagyobb iparvállalata, aelnökének választja meg. Amikor azután ez a vállalat a Thomson Houston Company társasággal fuzionál, 1891-ben megalakul a híres Insull-General Electric Company cég. Elnöké, vagy aelnöki minőségben résztvesz az összes, ehhez a konzernhez tartozó vállalatok irányításában, amelyekhez később a Chicago Edison Company elnöksége is járul. Insull igazi karrierje ott kezdődik, midőn ez utóbbi vállalata révén bekapcsolódik Csikágó város belső ügyeibe. Mint a Chicago-Edison Company és a Commonwealth Electric Company elnöke, a nagy város pénzügyi és ipari diktátora lesz. Martin nevű testvérének társaságában sikerül neki néhány év alatt kiterjeszteni érdekkörét összes fontosabb csikágói intézményekre. Ő ellenőrzi a gáz és villamosáram-szolgáltatást, központi fűtést, sőt „Chicago Civic Opera” eimen színházat is alapít. Hatalma, befolyása lassan tulmennek már Csikágó város határán. Barátai vannak a szenátusban és nem elégszik meg már azzal, hogy csak az Egyesült Államok területén terjeszkedjék. Külföldi országoknak folyósít kölcsönöket és beleszól azoknak belpolitikájába.

Az első nehézségek

Mindenesetre felültik fejüket az első nehézségek is. A főzde kulisszáj mögött suttogni kezdik, hogy az Insull vállalatok minesenek oly szilárdan megalapozva pénzügyileg, mint ahogy azt az emberek általában hiszik.

Hírlik, hogy a Mexikónak, Kanadának és a Filippi szigeteknek folyósított kölcsönök egyelőre behajthatatlanok, ha nem egyenesen elveszett pénzek. A gazdasági válság felülti fejét és Insullnak komoly pénzügyi nehézségekkel kell megküzdenie. A bankár kezdetben bátran szembeáll ezekkel a híresztelésekkel, politikai és pénzügyi körökben ugyanannyi védője

akad, mint ahányan támadják és nagy összeköttetési révén a sajtó is védelmébe veszi. Insull továbbra is folytatja tevékenységét vállalatai élén. Nehéz összegeket osztogat szét baksisként, hogy néhány nagyobb város villamosáram- és gázszolgáltatása továbbra is az ő érdekkörébe tartozzék. A politikai és pénzügyi élet nagy nevei vannak belekeverve ügyei be, egyesek azt hiszik, hogy befolyása egészen a Fehér Házig ért el.

A szédítő bukás

Egy szép napon azonban kemény ellenfére talált. William Ripley a harwordi egyetem tanára felemeli tiltakozó szavát Insull egyik trösztje, a Public Utility Company tisztességtelen üzletei ellen. Kezdetben senki sem hiszi, hogy a kis tanár akciója eredményes lehet, midőn nagy államférfiak és bírók nem tudtak Insullal szembeállni. Az események azonban ezuttal Ripley professzornak adtak igazat. Egy, a Halsey Stuart-ház érdekeltségéhez tartozó bankszindikátus 40 millió dolláros kölcsön visszafizetését reklamálja a West Utility vállalatától, Insull egyik cégtől. A cég csak 10 millió dollárt tud folyósítani, mire a bankszindikátus pert indít a fennmaradó összegért. A sajtó egyrészenek nyomása alatt az ügy kivizsgálását rendelik el és olyan részletek kerülnek napvilágra az Insull cég viselt dolgairol, aminek a bankár legnagyobb ellenségei sem képzeltek volna el. Bár a vállalat nagy osztalékokat fi-

Katasztrofális arányokat ölt a német gazdasági válság

A külkereskedelmi és fizetési mérleg passzívuma állandóan nő

Berlin, április 7. Dr. Schacht, a német birodalmi bank elnöke Németország külkereskedelmének helyzetéről és külkereskedelmi célkitűzéseiről ma nap érdekes kijelentéseket tett.

Németország egész gazdasági struktúrája — mondotta Schacht — parancsolóan szükségessé teszi az erős külkereskedelmi forgalmat. Németország lakosságának jelentékeny része közvetve vagy közvetlenül a külkereskedelemből él. Ennek erőteljes fejlesztése tehát egzisztenciális érdeke a birodalomnak. Tekintettel az ország korlátozott nyersanyagforrásaira, igen sok nélkülözhetetlen nyersanyagot külföldről kell beszereznie. A mai viszonyok közt ennek egyetlen módja, hogy a külföldi nyersanyagot készgyártmányokkal fizethesse meg a német nép. A Reichsbank tudatában van azoknak a nagy nehézségeknek, melyekkel a német külkereskedelemnek ma meg kell küzdenie de meg van győződve róla, hogy a német kereskedők segítségével az összes nehézségeken urrá fog lenni és sikerülni fog Németország külkereskedelmi pozícióját régi nagyságában visszaállítani.

A birodalmi bank elnöke világosra nagy megbecsülésnek örvend és kiváló pénzügyi tehetségét ott is elismerik, ahol egyébként nem sok szimpátiával

A HABZÓ FOGKRÉM

zetett, 1929 óta állandó deficitet dolgozott és midőn a vizsgálat megindult, 250 millió dollárra rugott a passzívum egy aktívával szemben, amely ennek az összegnek alig tizedrészét teszi ki. Néhány barátja igyekezett Insullt megmenteni, de a helyzet annyira reménytelennek látott, hogy Morgan is jónak látta sorsára bízni a bankárt. A vállalat könyveinek felülvizsgálása során tisztviselők hatalmas seregéről derült ki, hogy Insull fizetett emberei voltak. A tröszt összeomlása egyre inkább egy politikai és társadalmi botrány képét öltötte magára.

Insullnak sikerült elmenekülnie. Kalandos körülmények között eljutott Görögországba, majd innen is elmenekült és a Fekete tengeren való kéthónapos bolyongás után, kikötött Konstantinápolyban, ahol lefogták.

Az ételmaradékok és baktériumok elrontják a fogakat!

A helyes fogápolás habzó KALODONT-fogkrém segítségével biztosítja a fogak tisztaságát és épségét

Tehát: reggel és este — KALODONT!

megmossa a fogakat fertőtleníti a szájüreget

mely még 1932-ben majdnem 400 millió devizát termelt, a bojkott hatása alatt ugyiszólva teljesen passzív. Az idegen forgalom visszaesése, a német könyv, a német film kelendőségének esőkenése, a német egyetemek vonzóerejének elvesztése, mind fájdalmasan érezhető seb a német fizetési mérlegen, mely a békében bőven fedezte a külkereskedelmi mérleg passzívumait, ma pedig ő maga is veszteséges.

Nagyon nehéz dolga lesz Schachtnak és Schmittnek, a birodalmi közgazdasági miniszternek, akik a régi konstruktív szellem képviselői az új Németország gazdasági reorganizálásának munkájában, amíg ezeket a romokat el tudják takarítani az utjuktól.

Budapestre érkezett Petrovszki szovjetkövet

Budapest, április 7. Nagy szürke gép kocsit állott meg tegnap délelőtt negyed 1 órakor a Bristol-szálló Mária Valéria uccai bejárata előtt. Ezen az autón érkezett meg Budapestre Petrovszki Adolf, a Szovjetunió bécsi követe, akit a moszkvai kormány megbízott a Szovjetunió budapesti ideiglenes diplomáciai képviselőjével.

A követ a bécsi szovjetkövettség attaséjának és a moszkvai Tass távirati ügynökség bécsi szerkesztőjének társaságában érkezett Budapestre. Petrovszki követ olajbarna arcú, magas, 35 év körüli férfi. Szürke utruhában, fekete svájci sapkával szállott ki a gépkocsiból.

Az újságírók kérdésére a szovjet-orosz követ kijelentette, hogy egy hétig marad Budapesten és megbízólevelét előreláthatóan holnapután adja át a kormányzónak. A gépkocsin való utazás kifárasztotta, úgyhogy megérkezése után a kíséretében lévő két őrrel nyomban visszavonult a lakosztályába.

Párizs, április 7. Petrovszki Adolf bécsi szovjetkövet, akit a szovjetkormány ideiglenes a budapesti szovjetkövettség vezetésével is megbízott, ma délelőtt titkára kíséretében megjelent a külügyminisztériumban.

Közel egy óra hosszat tartózkodott Kánya külügyminiszter dolgozószobájában. Arról érdeklődött, mikor nyújthatná át megbízólevelét Horthy kormányzónak.

A külügyminiszter közölte vele, hogy a megbízólevelét átnyújtásának pontos idejéről rövidesen értesíti. A megbízólevelét átadásának idejét a külügyminisztérium a kabinetirodával együtt fogja kitűzni. Az ünnepélyes átadás valószínűleg ma, legkésőbb hétfőn lesz.

Mialatt a követ Kánya miniszternél volt, a kíséretében lévő Csernyák a szovjet hírszolgálati iroda képviselője, a külügyminisztérium sajtóosztályának főnökét, Mengele Ferencet kereste fel, nála tett bemutatkozó látogatást.

Építőmunkás-Mozgó

Vasárnap, április 8-án 3, 5 és 7 órakor. Hétfőn, 9 én 3, 5, 7 és 9 órakor.

Kedden, szerdán 5, 7 és 9 órakor:

A GHETTO SZIVE

Megható zsidótárgyú angol párbeszédos társadalmi dráma, mely a legerősebb idegzetű embert és megrendíti. Főszerepben a 12 éves DICKIE MOORE és ALEXANDER KARL.

Helyárak: 10 és 12 lej.

KNORR

Zabpehely és zabliszt

Schweici-gyártmány

izletes, könnyen emészthető, tápláló. Gyengélkedők, betegek, lábadozók, szoptató anyák és csecsemők, növekvő gyermekek, cukorbeteg, ideg- és gyomorbetegségek részére.

SPORT

A belügyminisztérium előbb betiltotta, majd ismét engedélyezte a magyar csapatok romániai mérkőzéseit

Cluj, április 7. (Az Uj Kelet tud.) Az utóbbi napok politikai eseményei, valamint a Szeged FC kolozsvári mérkőzéseinek tapasztalt atmoszférája miatt a belügyminisztérium betiltotta a magyar csapatok romániai mérkőzéseit. A kétségtelen káros intézkedés visszavonása ügyében nem kisebb személyiség, mint Titulescu interveniált, akinek közbenjárása alapján szombaton este megadták az engedélyt a husvétkor Romániában szereplő Nemzeti, Kispest és Soroksár beutazására. Ugyancsak folytathatja turáját a Szeged FC is.

Vasárnap: Nemzeti—Romania
Hétfőn: Nemzeti—U

Cluj, április 7. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap és hétfőn ismét nemzetközi mérkőzések színhelye lesz a kolozsvári sporttelep. A magyar profibajnokság sereghajtója a Nemzeti lesz ellenfele csapatainknak, mely az alábbi felállításban érkezett Kolozsvárra: Gallina, Flóra—Tompa, Szemes—Ódry—Vadas, Tuli—Balogh—Bihámi—Szecsey—Vajda. A Nemzeti ellen ugy a Románia, mint az U legerősebb felállításban áll ki. A mérkőzések bírja, elsőnap Czinezar Imre, másodnap Muresan. Kolozsvár műsorát vasárnap az Unirea—Avram Iancu mérkőzés, míg hétfőn a Gloria—KMSC mérkőzés egészíti ki. Mindkét napon az előmérkőzés 3 órakor, a nemzetközi 5 órakor kezdődik.

A Románia—Jugoszlávia mérkőzés
április 29-én lesz

Bukarestből jelentik: Ismeretes az a vita, amely a jugoszláv és román szövetség között keletkezett a két ország világbajnoki selejtező mérkőzésének időpontja körül. A jugoszlávok ugyanis a mérkőzést április hó 15-én szerették volna lejátszani, míg egy régi megállapodásra való hivatkozása a meccs dátumát május 5-én állapította meg. A vitát végül is — a FIFA közbenjárására — salomoni megoldással zárták be. Ugyancsak a két szövetség a Románia—Jugoszlávia világbajnoki selejtezőt közös belegegyezéssel április 29-re állapította meg.

Sporthírek

Glanemann a bukaresti Makabiban?
Bukaresti jelentés szerint a Makabi vezetősége tárgyalásokat folytat a NAC-cal Glanemann átadása ügyében. Megállapodás azonban még nem jött létre, mert a NAC ötvenezer lejt kér, míg a Makabi csak harmincezer lejt hajlandó adni a kiváló jobbszélsőért.

Kispest 2:1 (1:0) arányban győzött a Nemzeti ellen esütörtökön Budapesten.

Két válogatott játékost félvőre eltiltottak a játéktól Magyarországon. Budapestről jelentik, hogy a profiliga fegyelmi bizottsága játékosasábitás vétsége miatt Cseh II. Hungaria és Markos Boeska játékost félvőre eltiltotta. Az ítélet fellebbezés folytán még nem végleges.

Románia és Jugoszlávia nem játszhatnak ezidén sem az Európa-Kupában, mert Csehszlovákián kívül Magyarország is visszavonta bejegyzését abba, hogy amíg a többi résztvevő négy csapattal, addig két utóbbi csak hárommal vegyenek részt a küzdelemben, helyet adva ilyenformán a román és jugoszláv együtteseknek. Így újabb tervet kell készíteni, hogy Románia bejuthasson a középeurópai nemzetek kupa-küzdelmébe.

Ausztria—Magyarország Európa Kupa mérkőzés lett volna április 15-én Bécsben, azonban az osztrákok kérésére a válogatott mérkőzés csak barátságos jellegű lesz, míg az Európa Kupa mérkőzést egy későbbi időpontban játsszák le.

A kötelező uszókutatás bevezetésére husvét után törvényjavaslatot nyújtanak be a román parlamentben. A javaslat szerint az iskolai tanuló, aki évvégéig nem tanul meg uszni, osztályt kell ismétljen.

Elhalasztják az április 15-re kitűzött mérkőzéseket? Bukaresti jelentés szerint április 10-én Románia kísérletet vállalt a mérkőzésre áll ki a cseh Bohemians ellen. Ezenetben az erre a napra kisorsolt U—Venus, Crisana—Kimizsi, Unirea Tricolor—Gloria CFR és Ripensia—NAC mérkőzéseket elhalasztják. A közeli napokban dönt a szövetség az elhalasztás ügyében.

A Román Kupa legközelebbi fordulója május 1-én lesz

Bukarestből jelentik: A Román Kupa bizottság tegnapi ülésén kisorsolta a küzdelem legközelebbi fordulóját, mely május 1-én lesz a következő műsorral:
Crisana—Olympia, Szatmár.
Venus—Kimizsi.
TAC—U. Makabi mérkőzés győztese.
Unirea Tricolor—Transylvania, Arad.
CFR Bukarest—AMTE.
Ripensia—Gloria CFR, Franco Romania győztese.
UDR—ACFR, Brassó.
Tricolor, Ploesti—Phoenix Nagybanja.

KÖZGAZDASÁG

Milyen módosításokat hozott az új bélyeg- és illetéktörvény

Bucuresti, április 7. Az új bélyeg- és illetéktörvény jelentékenyen lecsökkentette a házak, földek és ártájakban az ingatlanok átirási illetékét, valamint a bélyegilletékeket is.

A részletes leírások a következők: A városi házak átirásának illetékét mintegy 30 százalékkal csökkentették olyanformán, hogy a városi házak nettó jövedelme tizenötötörösdönt százaléka helyett a házak jövedelmének tizszeresének a százalékát veszik alapul.

A flusi házaknál az illetéket tíz százalékról nyolcra szállították le.

A földek vásárlásánál viszont az évi jövedelmet hektáronként kell venni. Az átirási illetékek kiszámításánál a föld értékét csak abban az esetben lehet alapnak venni, ha a tényleges érték nem nagyobb a vételáránál. Ellenkező esetben a vételárból kell az illetéket kiszámítani.

Ezek az illetékek csak a magánosoknak egymásközi üzleteire vonatkoznak. Az ingatlanok jövedelmét az illető helység adóhivatalja kell igazolja. Az igazolványokat azonban a jövőben díjtalanul állítják ki, minden előzetes vagy utólagos illeték fizetése nélkül.

A bélyegilletékekben a következő módosításokat hozták:

A hatóságokhoz, közintézetekhez, hivatalokhoz benyújtott kérvényekre, valamint a vámdeklarációkra 11 lejt okmánybélyeg helyett 8 lejt jön (2 lejt repülőbélyeg).

A telekkönyvi bejelentésnél, bekebelezésnél, előjegyzésnél vagy bejegyzésnél az alapilleték 1000 lejtig 8 lejt, 1000 lejtől feljebb pedig 66 lejt.

Számlabélyeg 100 lejt alul a jövőben nem kell ragasztani, 100 lejtől 10.000 lejtig 3 lejt számlabélyeg, 10—50.000 lejtig 7 lejt, 50.000 lejt felül 10 lejt és 100.000 lejt felül minden megkezdett százezerért újabb két-két lejt.

Az állatjáratoknál kisállatokért 2 lejt, nagyállatokért pedig 4 lejt bélyegilletéket kell fizetni.

Az adófellebbezés bélyegilletéke 50 lejt, a táblánál 100 lejt. A lakbér- és hasznoszerződéseknél az illetéket lezártították 1.40 százalékról 1.20 százalékra.

A részvénytársaságok illetékét az alapitőke 1.40 százaléka képezi, más társaságok illetékét viszont az alapitőke 2.70 százaléka, fuzió esetén 0.60 százaléka illetéket kell az újonnan megalakult részvénytársaság alapitőkéből fizetni.

Közintézményi, jótékonyági, iskolai, stb. hagyatékok illetéke 1 százalékos. Kulturális vagy jótékony célú hagyatékok illetéke csak a pénzügyminisztérium jóváhagyása esetén hajthatók be.

A községek mentesülnek az ingatlan-átírási illetékek alól, ha hadiövezeteknek, vagy árváknak adnak el háztelket, vagy házat.

A bélyegilletéktörvény többé-kevésbé lecsökkentette az összes illetékeket. Nem került azonban sor az utlevélilletékek lezártítására. A törvényben nem esik szó a repülőbélyegekről.

כשר vendéglő nyílik Colibitán

850 mtr. magaslati levegő májustól szeptemberig. Közelebbi Harnik Dávidnál, Bistrița.

Újabb munkakonfliktus támadt az amerikai autópárhazban. Newyorkból jelentik: A már-már elsimuló félben lévő amerikai autópárhaz munkakonfliktus újból kitöréssel fenyeget. A munkások legfőbb követelése a szabad szerződési jog tartozik, amit az autógyár semmi esetre sem akar próbálni.

Tőzsde

Cluj, április 7. Szünet.

Galati, április 7. Szünet.

Timisoara, április 7. Szünet.

Külföldi gabonátörsdek

Csikágó, április 6. Buza máj. 86.37—86.62. jul. 86.25—86.37. szept. 86.87—87.00. tengeri máj. 48.50. jul. 50.75. szept. 52.75. zab máj. 32.37. jul. 33.12. szept. 33.1. rozs máj. 58.87. jul. 60.37. szept. 62

Winnipeg, április 6. Buza máj. 67.62. jul. 68.50. okt. 70.25. árpa máj. 30.37. jul. 41.25. okt. 42.50.

Liverpool, április 6. Buza máj. 4.03. jul. 4.05 és fél. okt. 4.07 ötnyolcad. tengeri április 6.00. máj. 5.10 és fél. jan. 5.10 és fél.

Pénzpiac

Bukaresti tőzsde, április 7. Szünet.
Zürichi tőzsde, április 7. Bucarest 3.08. Amsterdam 298.72. London 15.90. Milánó 26.56. Belgrád 7.00. Wien 73.30. Berlin 122.65. Newyork 308 háromnegyed. Párizs 20.38. Prága 12.84 és fél. Varsó 58.32 és fél.

Véletlen folytán

olyan előnyösen sikerült beszerezniük

ezüstrókák-at és kékrókák-at, hogy legolcsóbban

árusíthatjuk azokat a **legszebb és legjobb minőségben**

Legújabb pelerin-különlegességek

Kutnewsky

Budapest, IV. Kristóf-tér 6.

Esett a német márka aranyfedezete. Berlinből jelentik: A Reichbank március huszonkilencedikén lezárt mérleg kimutatja, hogy a birodalmi bank aranytartáléka és devizái a februári mérleg kimutatásával szemben tizenhét millió márka esést mutatnak. A forgalomban lévő bankjegyek aranyfedezete pedig 8 százalékról 6.7 százalékra esett.

Április 5-től 11-ig szünetel a tőzsde és a Banca Nationala. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi minisztérium határozata szerint a Banca Nationala, a tőzsdek és a többi kereskedelmi közintézetek április 5-től (csütörtöktől) 11-ig (szerdái) szünetelnek. A magánbankok szombat déli tizenkét óráig tartottak nyitva.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Nagy selyemcsempészésben nyomoz a nagyváradai rendőrség

Oradea, április 7. Az Uj Kelet tud.) A nagyváradai rendőrség nagyszabású selyemcsempészési bűnyűben nyomoz. Rajjöttek, hogy a esehoromán határon esehországi selymeket hoznak át Romániába és pedig óriási mennyiségben. A tettüket azonban nem tudták elfogni és az árut sem tudták lefoglalni. A rendőrség emberei az elmúlt napokban több váradai kereskedőnél házkuta-

tást tartottak, minden eredmény nélkül. A megtalált selymekről szabályszerű számlákat mutattak fel. A rendőrség mindazonáltal meg van győződve arról, hogy a csempészeknek a fészke Nagyvárad és tovább folytatja a nyomozást. A nyomozás eredményessége érdekében a vámbívatón nagy jutalmat tűzött ki annak, aki a rendőrséget nyomra vezet.

Nagycsütörtökön ismét beverték az összes jódí zsidó házak ablakait

A jegyzőt és községi bírót felfüggesztették állásukból

Sighet, április 7. Az Uj Kelet tud.) A máramarosmegyei Iod község csütörtökön zabolátlan antiszemita tüntetés színhelye volt. Ebben a faluban valóságos hagyományá vált az, hogy a húsvéti ünnepeket megelőző nagycsütörtökön beverték a zsidó házak ablakait. A máramarosi zsidóság vezetői, miután több ízben hiába kértek védelmet a közigazgatási hatóságoktól, dr. Russu nagybíró püspökhöz fordultak, akinek utasítására Iodon a szokás tól eltérően nappal tartják meg a nagycsütörtöki misét és nem este, amikor a sötétség leple alatt a parasztek szabadban élhetnek ennek a különös szokásnak.

Igy járt el ezúttal is Ardelean Iuliu falusi lelkész. A misét nappal celebrálta. Este kilenc órakor azonban a parasztek összegyűltek és megindult a zsidólakta házak köveivel való bombázása. A jódí zsidók még a multból berendezkedtek ezekre a támadásokra. Az összes zsidó házak ablakait beverték kívülről és belülről deszkázva. A parasztek azonban alaposan felszerel-

ték magukat municióval. Estétől reggelig folyt a bombázás, amelynek eredményeképpen a kövek több házban ártottak a külső és belső deszkaablakokat és a szobákban valósággal halomra gyűlt a kő. Apfel Mózes, Wiesel Batie és Feig Rivka könnyebb sérüléseket szenvedtek a behatóló kövektől. A jódí zsidóság a legnagyobb rémületben töltötte el a borzalmas éjszakát.

A rombolás hírére másnap az Uj Kelet máramarosmegyei munkatársa hozta Mihail Gabor prefektus tudomására. A prefektus autón kiszállt Iod községbe, ahol személyesen győződött meg a rombolásról és ennek eredményeképpen Pop Augustin jegyzőt és Balea községi bírót felfüggesztette tisztségükben. Utasítást adott a prefektus, hogy a zsidó lakosság által szenvedett károkat a községi pénztárból térítsék meg. Pénteken délután kiszállt a helyszínre dr. Chindris máramarosmegyei vezetőügyész, aki megindította a vizsgálatot annak megállapítására, kit terhel a felelősség a jódí rombolásért.

Budapesti Nemzetközi Vásár

május 4-14.

50%-os utazási kedvezmény április 28-tól május 22-ig a vásárgazdálkodás felmutatása ellenében.

Egy váradai zsidó asszony a vonat elé vetette magát

A Várnai-család borzalmas sorsa

Oradea, április 7. Tegnapi nagy családi tragédiáról jött hír Nagyváradra. Még a háboru előtt Várnai István főalkalmazott, aki egy időben Kolozsváron is lakott, áthelyeztette magát Nagyváradra, ahol megismerkedett Berger Szidoniával, egy vallásos zsidó család gyermekével. Az ismeretségből gyöngéd viszony fejlődött, majd Várnai István feleségül vette a szép zsidó leányt. A fiatalok boldogan éltek, amíg az

impérium átvételekor Várnai elvesztette állását. Sokáig küzdtek, míg végre néhány évvel ezelőtt Várnai egyik nagybátyja, Binder János Kaposváron meghalt. Ettől házat és földet örökölték és átköltöztek Kaposvárra. A boldogság azonban csak rövid ideig tartott, mert tavaly meghalt a családfenntartó és hetekkel reá Irén nevű tizenhat éves viruló szépségű leányuk. Nem mult el a gyászév és az özvegynek Endre nevű tizenkét éves gimnázista fia leesett tornázás közben a nyújtórúdról, koponyatörést szenvedett és szintén meghalt. Életben maradt csupán Várnai István, a legidősebb fiu, aki Grázban villanyszerelő volt.

A fiúról egyidő óta nem jött hír. A napokban az asszony megtudta, hogy fia résztvevett az osztrák harcokban Wallich Kálmán oldalán és elesett. A maradvány maradt özvegyasszony elkeseredésében a budapest-kaposvári gyorsvonat elé vetette magát és meghalt.

Nicolae Iorga 3. GENERALA PALOTÁBAN

igen jutányos bérért 2 és 3 szobás komfortos lakások május 1-re kiadó.

Május közepére halasztják el a leszerelési konferencia április 10-re összehívott főbizottsági ülését

London, április 7. Sir John Simon angol külügyminiszter fogadta Norman Davis amerikai leszerelési fődélegátus látogatását. Megtárgyalták a fegyverkezési probléma egész komplexumát s hosszabb időt szenteltek a garanciák kérdésének. Egyidejű jelentés szerint Henderson, a leszerelési konferencia elnöke elutazott Párizsba, ahová este megérkezett. Moszkvai jelentés szerint Litvinov egészségi okokból nem lesz jelen Genfben a leszerelési konferencia elnökségének ülésén. A szovjetkormányt hir szerint a helsinki szovjetkormány fogja képviselni. Egyébként a leszerelési konferencia főbizottságának április 10-re Genfben egybe-

hívott ülését, a jelek szerint, nem április végéig halasztják majd el, hanem valószínűleg május közepéig, amikor a népszövegéig halasztják majd el, hanem valószínűben. Londoni népszövegszerű körökben meg erősítik ezt a hírt. Henderson, a leszerelési konferencia elnöke elutazása előtt Londonban több fontos megbeszélést tartott. Henderson hosszasan tanácskozott Eden főpecsétőrrel, majd Norman Davis amerikai leszerelési főmegbízottal, aki tegnap érkezett vissza Svédországból, végül Grandi londoni orosz nagykövettel. Henderson hosszabb telefonszövegszerű megbeszélést folytatott a leszerelési értekezlet előadójával is.

Április 15-ig lehet jelentkezni a Zsidókórház Palesztina-kirándulására

A Zsidókórház Palesztina-kirándulása iránt a zsidó társadalomban kivételesen nagy érdeklődés mutatkozik. Több helyről olyan kérések érkeztek a kórház vezetőségéhez, hogy az iratok beszerzésének körülményessége miatt a jelentkezési határidőt pár nappal kitolják. A vezetőség eleget tesz ezeknek a kéréseknek, hogy mindazok, akik az iratok beszerzésénél esetleg eddig akadályokba ütköztek, 15-ig tisztázhatják, jöhetnek-e a kirándulással vagy sem. A hajó, mint már megírtuk, május 2-án indul. A Polonia 15.000 tonnás luxusgőzös, mely a hajózáratok közül a legkényelmesebb, dr. Sebestyén József személyes vezetése mellett viszi a kirándulókat és az erdélyi zsidó közélet több markáns vezetője már jelentkezett a kirándulásra.

A kirándulást a Kórházgyesület az előnyösen ismert „Kedem” utazási iroda útján rendezzi, amelynek Kolozsváron is van fiókja. A Kedem révén sikerült elérni azt is, hogy a társasutazás lényeges árkedvezményt kapott a normális jegyárakból.

A tökéletes kényelmet biztosító hajó ut költségei Konstanctól Haifaig és vissza, a hajón való teljes ellátással, a következők:

Luxus kabin személyenként	16.000 lej
I. osztály	14.500 lej
II. A. osztály	11.500 lej
II. B. osztály	9.500 lej
III. osztály	7.000 lej

Itt említjük meg, hogy az Uj Kelet eddigi számaiban sajtóhiba miatt lett közölve az elsőosztályu jegy ára 14.000

lejek, ténylegesen 14.500 lej az I. osztályu jegy díja.

A behajózási költség személyenként száz lejt tesz ki.

Az I. és II. A. osztályu utasok minden garancia letétele nélkül megkapják az angol vizumot és partra szállhatnak Palesztinában. A II. és III. osztályu utasok 60 angolfont deponálása ellenében kaphatják meg az angol vizumot, amely összeget visszaérkezésük után vehetnek ismét fel a konzulátusnál. Sikerült elintézni azt is, hogy az effektív 60 font ledeponálása helyett a bukaresti angol konzul elfogadja egy fővárosi nagybank garancia levelét, amely szerint a bank 60 font fizetésére kötelezi magát, ha az utas három hónap belül nem térne vissza.

A kirándulás vezetősége vállalja az utlevelek vizumoztatását, valamint belügyminiszteri érvényesítést Palesztinára és Egyiptomra. Az angol vizum költsége 500 lej, a belügyminiszteri látogatás költsége 300 lej utlevelenként. A látogatáshoz férfiaknál szükséges az illetékes Cereni de Recrutare Palesztinára érvényes igazolványa.

A palesztinai vizumhoz legalább még hat hónapig érvényes utlevél szükséges. Néhány napon belül közölni fogjuk tudni a 16 napos palesztinai csoportutazás feltételeit, amelyen való részvétel nem kötelező.

Aki részt óhajt venni a kiránduláson, annak április 15-ig kell fizetnie a hajóút költségeit a Kereskedelmi Hitelintézetnél, Cluj, Piata Unirii 20. Mindennemű levelezés ugyanerre a címre intézendő.

szt

szopk, ideg- és

szsde

7. Szünet.

7. Szünet.

április 7. Szünet.

gabonatözsdek

lis 6. Buza máj. 86,37-

-86,37. szept. 86,87-

áj. 48,50. jul. 50,75. szept.

32,37. jul. 33,12. szept.

58,87. jul. 60,37. szept.

lis 6. Buza máj. 67,62

70,25. árpa máj. 30,37

2,50.

lis 6. Buza máj. 4,03

okt. 4,07 önyolcand, ten

máj. 5,10 és fél, jan

szpiac

sde, április 7. Szünet.

április 7. Bucarest

208,72. London 15,90

lgrad 7,00. Wien 73,30

ewyork 308 háromne

88. Prága 12,84 és fél.

fél.

en folytán

sikerült beszerezniük

kák-at és

kák-at, hogy

csóbban

bjuk azokat a

és legjobb

éségben

pelerin-

egességek

ewsky

V. Kristóf-tér 6.

márka aranyfedezete.

A Reichbank már-

bedikén lezárt mérle-

gy a birodalmi bank

devizái a februári

val szemben tizenhét

mutatnak. A forga-

jegyek aranyfedezete

el 6,7 százalékra esett.

ig szünetel a tözsde

na. Bukarestből je-

delmi minisztérium

a Banca Nationala,

bi kereskedelmi köz-

5-től (csütörtöktől)

metelnek. A magán-

li tizenkét óráig tar

ellen

Nagy olcsóságra törekszik a magyar gyárípar

A textilipar és a konfekcióipar felvonulása a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Már április 28-tól kezdve érvényes a vásár utazási kedvezménye

(Budapesti tudósítónktól)

A magyar gazdasági élet nagy átalakulások előtt áll. A különféle külföldi államokkal legújabb kötött kereskedelmi szerződések sok tekintetben rést ütöttek az eddig érvényben volt vámvédelem frontján s a magyar ipar a legutóbbi hónapok során fokozott erőfeszítést fejtett ki, hogy a minőség tekintetében eddig elért magas színvonal fenntartása mellett alkalmazkodni tudjon a esékélyebb vámvédelem folytán keletkező alacsonyabb árszínvonalhoz. Az e törekvésben már eddig elért eredményeket a május 4-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár fogja a bevásárlásra érkező kereskedők és a magyar ipar teljesítményei iránt érdeklődő nagyközönség előtt bemutatni. Különösen feltűnő

a magyar textilipar és konfekcióipar kínálatában mutatkozó nagy olcsóság.

A vásár egyik legnagyobb csoportját ez a két iparág alkotja. A textilipar felvonulásának ezer változatát látjuk. A gyárak, a selyem és műselyem, a gyapjuszövetek, a kötött és szövött áruk, a gyapot és jutaárak változatait hozzák. A konfekcióüzemek viszont fel dolgozott állapotban mutatják be azt,

hogy a magyar áru nemcsak minőségben és a felhasználás tömördek változatában, hanem az izlés szempontjából is szinte egyedülálló teljesítményt jelent. A nagyközönség érdeklődésének lekötésére a gyárak és nagyüzemek cégenkénti kiállításai mellett

a vásár nagyarányú divatrevüt is rendez, amelyen Budapest legszebb mannequinjei mutatják be az új tavaszi és nyári divatkreációkat.

A textilkereskedelmet és az asszonyok nagy tábort érdekelni fogja továbbá a vásár gyermekcsoportja is, melynek egyik része ugyancsak a textilipar teljesítményeit mutatja be.

Az eddig beérkezett hírek szerint úgy a külföldön, mint a belföldön máris igen nagy érdeklődés mutatkozik a budapesti árumintavásár iránt. A közönség tömegesen keresi fel a vásár képviselőit és a menetjegyirodákat, hogy a vízummentes határátlépést és 50 százalékos utazási kedvezményt biztosító vásárgazolványt idejében beszerzhesse. Úgy értesülünk, hogy a vásár utazási kedvezményének érvénye ez évben már április 28-tól kezdetét veszi.

Es mégis látomás az élet...

A hétfő, a kedd, a szerda és a többi napok mind egyformák: munka, pihenés s azután ismét munka... így mulik tova az élet, a ma és a holnap s az egész.

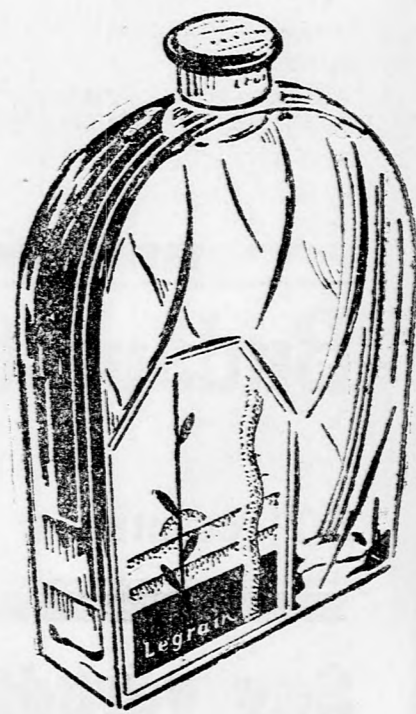
Es mégis, lelkünk kiszakítja magát néha a napok szürke egyformaságából és egy szebb, ragyogással telt világba emelkedik.

Csak egy-egy látomás képes olykor-olykor kiszakítani bennünket a rideg valóságból.

Ilyen boldog, szépséggel és fényvel telt látomás a

Gyártmányaink minőségért és tisztaságáért csak eredeti csomagolásban, biztonsági márkánkkal ellátva kezeljük.

Royale Ambreeé

Kölnivíz is, amely felüdíti lelkünket. A Royale Ambreeé illata mélyes, meleg, meghitt — valóságos álom.

Eredeti gyártmány

Royale Ambreeé Legrain

APRÓHIRDETÉSEK

Főtisztviselő, mérlegképes könyvelő perfekt román, magyar, német levelező állását változtatná. Megkeresések: Széchenyi téren 22. szám.

Szappan és kozmetikai cikkek gyára keres Erdély minden megyeszékhelyén garanciaképes intelligens, rutinizott eladót. Detailüzlethehelyiséggel rendelkezők előnyben. Ajánlatokat „Kozmetika” a kiadóba.

Eladó sarokház forgalmas helyen, mely áll berendezett pékségből, két kimenéssel, lakásokból és üzlethehelyiségből. Esetleg bérbeadó. Pata ucca 57.

Kiadó azonnalra különbejáratu, elegán san butorozott parkettes szoba. Szenes, Tunarilor 2.

Május 1-re kiadó üzlethehelyiség és ebből nyíló betonozott, víz és villannyal ellátott nagykiterjedésű szuterénhelyiségek, borpincének, műhelynek, üzleti rakárnak alkalmas. Szenes, Tunarilor 2. Telefon 1-31.

Zsidó szakácsné, aki önállóan főz, felvétetik. Cim: helybelinek a kiadóban, vidékiek irjanak „Vallásos” jellegre a kiadóba.

Figyelmeztetés. A ocnamuresi imaházból csütörtökön este monogramos tászeszbajtmát tefüllennek együtt ellopták. Minden jel arra mutat, hogy a lopást ugyanaz a magas, nagybajszu, szöke férfi követte el, aki a múlt héten az albauljai imalázat is kifosztotta. Felkérem hittelvéreimet, hogy elloptott tárgyaimat vegyék meg és utánvéttel juttassák el címre: Sternberg Izidor Ocna-Mures.

Eladó 2500 leiert három lámpás rádió. Str. Bratianu (Király-u.) 45. Gombos.

Két szoba, konyha, fürdőszoba stb. kiadó. Eladó 1 rollós ajtó, 3 rollós kirkakat és elegáns fűszerület és bodega berendezés. Calea Traian (Árpád-u.) 55. Értekezhetni: 4-6-ig.

Kertes villában egy szobás, hallos, mosdófülkés lakás garcon embernek kiadó. Str. Gojdu 9.

Modern háromszobás lakás, uccai és udvari szoba és üzlethehelyiségek kiadók. Regela Ferdinand 21-23. Értekezni a helyszínen.

Kiadó május 1-re háromszobás komplett lakás napos oldalon. Értekezni: P. Unirii 29. Házfelügyelőnél.

Brihláns ékszerek eladók. Cim: Trafik, Piața Mihai Viteazul 6.

Intelligens leány elmenne magánpraxist folytató orvos mellé asszisztensnek, vagy gyermektelen házaspárhoz. Háztartás minden ágában jártas. Grünbaum Hilda, Str. Gh. Tamás 40.

Brassói urinól divatruház felvesz segédet. Modern kirkatrendező, elsőrendű eladó és a hazai nyelvek tökéletes ismerete főfellettel. Ajánlatokat „Brasov” jellegre alatt a kiadó továbbít.

Vasut mellett két szoba, konyha, előszoba, esetleg fürdőszobával, kiadó. Értekezni: Szappan ucca 2.

3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha komfortos, déli fekvésű lakás május 1-re kiadó. Jellege: „2200 lej”. Cim a kiadóban.

Egy szoba konyha, fürdőszobás lakást keresek május 1-re. Rendes lakó jellegre a kiadóba.

Békelli László

új revüje a

Terézköruti színpadon

„Egy 10 pengős története”

20 képben.

Konferálja: BÉKEFFI LÁSZLÓ!
Játsszák: Rajnai Alice, Kékényi Flóra, Ilosvay Rózi, Gárdonyi, Herczeg, Makláry, Pethes, Kőváry, Komlósi, Szőnyi Lenke, Keglevich Marietta, Sass Oly, Götz Erzs, Vadnay Éva, Hernády Giz, Kompóthy, Fenyő, Vértes, Barna és a „Hacsek és Sajó”.
Legdrágább hely P 450.
Vasár- és ünnepnap délután P 3.

GZINHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Vasárnap délután 3 óra: Cigánybáró.
Hétfő délután 3 óra: Parasztszecsélet és Bajazzók.

Kedd délután 3 óra: Traviata.
Szerda este 8 óra: Zsidónó.

Péntek este 8 óra: Mignon.
Szombat délután 3 óra: Zsidónó.
Vasárnap délután 3 óra: Szép Heléna.

SELECT-MOZGO MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 óra:

Hétfő 3, 5, 7 és 9 óra:

Kedd 3, 5, 7 és 9 óra:

Szerda 3, 5, 7 és 9 óra:

Oroszország démona. Minden idők legnagyobb filmalkotása, főszerepekben: Lionel-Ethel-John Barrymore és Diana Wynyard, a Cavalcade filmből ismert művésznő.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGO MŰSORA:

Vasárnap 3, 5 és 7 óra:

Hétfő 3, 5, 7 és 9 óra:

A ghetto szive. Megható zsidó-tárgyú filmdráma. Főszerepekben: Dickie Moore és Alexander Carl.

URANIA-MOZGO MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 óra:

Hétfő 3, 5, 7 és 9 óra:

Kedd 3, 5, 7 és 9 óra:

Szerda 3, 5, 7 és 9 óra:

Szökött fegyenc vagyok. Mélyen megindító film, Robert Elliot Burrs világhírű regénye nyomán, főszerepekben: Paul Muni.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, április 8.

Bukarest. 20: Erdélyi dalok. 20.20: Rádiózenekar. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hírek. 12.30: Zenekari hangv. 2: Grammofon. 3.45: Tró, — 5.45: Előadás. 8: Operett. 10.15: Jaza. 11: Szalonzene.

Bécs. 22.15: Jaz.

Berlin. 20: Rádiózenekar.

Lipce. 22.20: Táncezen.

Varsó. 19.52: Szimf. hangv.

Milánó. 21: Opera.

Róma. 21: Operett.

Prága. 20.05: Filharmonikus hangv.

Pozsony. 19.30: Hanglemezek.

Hétfő, április 9.

Bukarest. 20.30: Cselló. 21.15: Román dalok.

Berlin, a galmas és színjáték f...
nai munka körül dul gyújtópont zóje Ewald nyok profenológiai tö dászati és ket a Har kell oldani togeti a sz fel kell ké rura; elmo nek a háb céljai és m politikai sz cialista sze ujlódott N gában Néu esztendő al az új rends keltett kül Annál na tott ki azon munka az liában és A vének anga a másik ut a szerepet ban, amit hedt?) mun félelmetes metellenes resztül a t jék a Har A támad azzal válas könyvének lévő példán tette, hogy schweigi te ni és newy ban foglalb vagy talán

MU

MU

MUSC

Évek sorá

uj duplánh

mert a hos keresz dul által ugysz ges. Ezen Dekret

Nem fuj a pad'ásra

MU Cseré a legjobb

Kérjen in

Nemzetközi sajtóháboru egy német egyetemi tanár szenzációs könyve körül

Az angol és amerikai sajtó izgalmas vitája állítólagos német háborús terjeszkedési tervekről

Berlin, április 6. Néhány hét óta izgalmas és a maga nemében páratlan szenzációk folynak egy tudományos katonai munka körül, amely a hitlerizmus körül dúló nemzetközi sajtóháboru gyújtópontjába került. A könyv szerzője Ewald Banse, a katonai tudományok professzora a braunschweigi technológiai főiskolán; tárgya: azok a hadászati és politikai problémák, amelyek a Harmadik Birodalomnak meg kell oldania. Meglepő őszinteséggel fejtegeti a szerző, hogy Németországnak fel kell készülnie a legközelebbi háborúra; elmondja, hogy mik lesznek ennek a háborúnak politikai és katonai céljai és mi az a végső cél, amely külpolitikai szempontból a nemzeti szocialista szemléletben felfrissült és megújított Németország előtt lebeg? Magában Németországban, ahol az utolsó esztendő alatt a közönség hozzá szokott az új rendszerbe, Banse könyve nem keltett különös feltűnést.

Annál nagyobb meglepetést váltott ki azonban ez a meglepő és különös munka az angol nyelvterületen: Angliában és Amerikában, ahol Banse könyvének angol fordítása az egyik kiadást a másik után éri el. Banse könyve azt a szerepet játssza az angol-szász világban, amit Bernhardi híres (vagy hírhedt?) munkája játszott a háború előtt: félelmetes esztendő lett az angolok németellenes agitációjának, amelyen keresztül a támadások pergőtűzét zúdították a Harmadik Birodalom ellen.

A támadásokra a német kormány azzal válaszolt, hogy betiltotta Banse könyvének terjesztését, a forgalomban lévő példányokat elkobozta és kijelentette, hogy Banse sose volt a braunschweigi technológiai tanára. A londoni és newyorki sajtó hasábos riportokban foglalkozik ezzel a titokzatos — vagy talán nem is olyan titokzatos

Banseval — és hatalmas kritikában ismerteti könyvét.

Az Óceántól az Alpokig

Mi van ebben a könyvben, amely ekkora vihart vert fel Londontól New Yorkig? Mik azok az úgynevezett „félelmetes és megdöbbentő” távlatok, amelyek Banse munkáján keresztül az angol és amerikai olvasó elé tárulnak?

Banse tanár azt fejtegeti könyvében, hogy a német nép részint saját gyengesége, részint szomszédainak féltékenysége következtében nem tudta eddig elfoglalni azt a helyet, amely őt Európában megilleti. A Harmadik Birodalomnak az a feladata, hogy valóra váltsa a német nép nemzeti célkitűzését és megalkossa azt az új német birodalmat, amelynek határain belül végre egyesülhet a fajilag és nyelvre egységes német nép. Földrajzilag ezek a határok észak felé az Atlanti Óceánig terjednek, dél felé pedig az olasz síkságig. Banse tanár elgondolása szerint az új német birodalomnak be kell kebeleznie Dániát, Hollandiát, Belgiumot, Franciaország északi részét, Svájc nemzeti területét, egész Ausztriát, Dél-Itáliát, Felsősziléziát, Posent és természetesen az úgynevezett lengyel korridort. (Magyar területekről, vagy a Dunántúlról ebben a könyvben nincs szó.) Németország ezt a célt csak új háború révén érheti el és ennek az új, eljövendő háborúnak katonai feladatait veszi szemügyre a braunschweigi tanár.

„Kiirtani a nem-németeket”

Németországnak fel kell készülnie arra, írja, hogy legelső sorban Franciaországgal fog szemben állni, de az igazi ellenség most is, mint a világháborúban, — Anglia lesz. Anglia ellen csak úgy veheti fe Németország eredményesen a küzdelmet, ha Hollandia felől

LAKASA LEGYEN JÓLVILÁGITVA!
De az áramszámla se legyen magas!
TEHÁT CSAK GAZDASÁGOS

TUNGSTRAM

ÉGŐT VÁSÁROLJON!
VILÁG MÁRKA /

támadja meg és ugyanakkor a függetlenségükért harcoló irakkal együtt az ir sziget felől fenyegeti Wales és Dél-Angliát. Hollandiába természetesen be kell masiroznia a német hadseregnek, de ezen a ponton — a szerző szerint — nem kell komoly nehézségekkel számolni, mert a fajokon hollandok a német egyesülés ügye mellett foglalnak majd állást. A végső eredmény nem lehet kétséges.

Anglia el fog bukni a küzdelemben, Franciaország másodrendű szerephez jut majd az új Európában. Németország pedig elfoglalja az őt megillető helyet a Nap alatt. Fel fog támadni a „Szent Német-Római Birodalom”, vagy amint Banse írja, „az igazi Németország, amelynek lakosai kizárólag németek lesznek. Ezt a célt tüzzel-vassal való elnémetesítéssel kell elérni az új Németországban. A lakoságnak azt a részét, amelyet nem lehet asszimilálni, vagy el kell pusztítani (az angol szöveg szerint: actual extermination), vagy pedig száműzni kell a birodalomból.”

Az angol-szász világban mennydörgésszerű visszhangja támadt a Banse-féle könyvnek. Jellemző például az amerikai hangulatra az a kritika, amit Frank H. Simonds, Amerika egyik legkifülbőlös külpolitikai publicistája ír Banse munkájáról a „Nation”-ban.

„Komor és véres valóság”

„Ez a könyv a legegyszerűbb, legvilágosabb és legmeggyőzőbb magyarázata annak”, — mondja Simonds többek között — „hogymert veszítette el Németország a legutolsó háborút és miért fogja elveszíteni a legközelebbit... Fájdalom, azt is megmagyarázza Banse tanár könyve, hogy ennek az új háborúnak elkerülhetetlenül ki kell törnie. Az amerikai olvasónak természetesen nehéz megmagyarázni”, — folytatja Simonds — „hogymindaz, amit Banse tanár könyvében elmond, nem fantazmagória, hanem komor és véres valóság.”

A régi pángermán evangélium támad fel ebben a könyvben, ugyanaz az elképzelés, amely Hitler „Mein Kampf”-jában megdöbbentette a kulturvtágot. Banse könyve nem csupán elgondolása egyetlen nemzeti szocialistának, hanem pontos és hiteles kifejezése a nemzeti szocialista Németország politikai céljainak. Valószínű, hogy a németek KLenctívedrésze sem érti meg, hogy a maga meztelen valóságában mit jelent a nemzeti szocializmus. De a franciák se értették meg tisztán és világosan, hogy mit jelent a neopaganizmus, amikor a császár trónra lépett: a napoleoni seregek azonban

mégis elarástották Európát, bevonultak Moszkvába és Madridba és másfél évtizeden keresztül romhalmaz és csatatér lett Európából... Őszinte, egyenes és világos írás Banse tanár könyve.

Nem titkol el semmit, inkább kifejezi azt, amit talán nem lett volna szabad elmondania. Gyantátlan és naívan beszél el, hogy „ki kell irtani” az új birodalomban a nem-német elemeket és nem érti meg, hogy ez az a pont, ahol az új Németország szemben találja magát az egész világgal. És ez az a pont, ahol az elkerülhetetlen második világháború is el kell vesztetnie a németeknek. A közös veszedelem és a közös félelem ismét egygyé kovácsolják az egész világot Németország ellen.”

Kicsoda Banse?

A sajtóhadjárat Banse könyve fölött már javában folyt, amikor a német kormány elkoboztatta a példányokat és kommunikát adott ki arról, hogy Banse sose volt a braunschweigi főiskola tanára. Miközben pedig ez a különös szenzáció tovább folyik a Banse-féle könyv körül, a kitűnő tanárnak újabb munkája jelent meg Németországban, amelyet nem tiltott be a kormány és amely újabb szempontokból világosítja fel a német népet arról, hogy mi fele külpolitikai és katonai célok megvalósítására kell törekednie a Harmadik Birodalom németjeinek?

Elég gyorsan emészt?

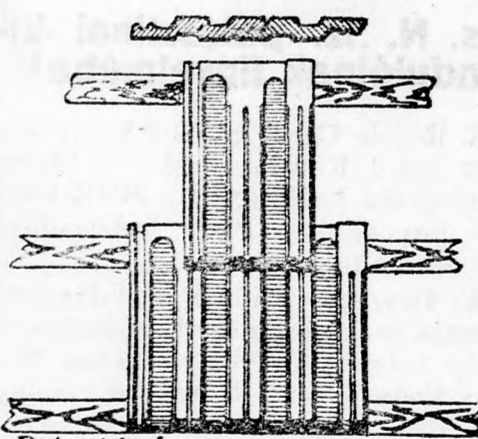
Ha étkezés után 3 vagy 4 órával még érz az emésztés utóhatásait, bőfűgést, savanyu szájszót, gázképződést, hányingert, vagy teltséget, bágyadságot érez és ebéd után az alvás feltélen szűkségét érzi, ennek többféle oka lehet: túlságos savképződés, túlbő étkezés, stb. A gyomor rosszul működik. A rosszullet az ételek erjedésétől származhatik. Egy félkanálka Magnesia Bisurata egy kevés vízben azonnal étkezés után percek alatt megkönnyebbülést hoz és lehetővé teszi, hogy mindent ehessen, ami jól esik, anélkül, hogy gyomorbántalmaktól, vagy fájásoktól kelljen tartania. Millió és millió üvegese, amit hosszú esztendőkn keresztül az egész világon eladtak, igazolja ezen — orvosok által is igen gyakran előírt — szer kiváló hatását.

Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, kis üvegese ára 75 lej, a gazdaságosabb nagyobb csomagolás ára 110 lej.

Jókarban levő mechanikai szövőszékeket

150—180 szélességben keresek megvételre. Ajánlatok pontos leírással és ármegjelöléssel Friedmann Sallamon Sighet címre intézendők.

MUSCHONG Cserépgyárak LUGOJ Banat

kiváló gyártmányait, amelyek jószág, szépség és eleven pros színűknél fogva páratlanul állanak.

Ezer és ezer meglegedett vevő dicséri. Duplahornyolt 253-as ELEFANT védjegyű fedőcserepek, hódfarkú cserepek, különlegességeik: válaszfal-sejt és nyers. fali-téglák

a legnagyobb elismerést váltják ki. Dobrudzsában egész falvak a páratlanul szép

MUSCHONG

cseréppel vannak fedve

az Of. Nat. al Colonizării 8 év óta cserépszükségletének több mint 75%-át ezen hírneves gyáraknál fedezi.

Pat. Mod 253 15 Buz. pro

MUSCHONG LUGOJ

Évek során végzett lelkiismeretes kísérletek után ezen cserépgyárak kihozták az

új duplahornyolt 333-as Elefánt védjegyű szabadalmazott az utóbbi évek legfőkétebb cserépet,

mert a hosszanti duplahornyokon kívül kereszt dulpahornyai is vannak, amelyek által ugyszólván légmentes fedés lehetséges. Ezen cserép a 354/1934. sz. Királyi Dekretummal lett szabadalmazva.

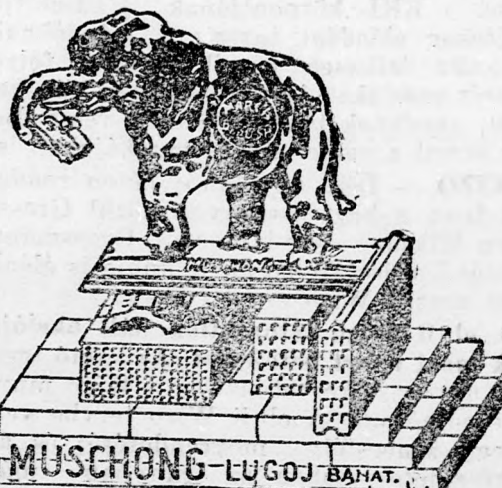
Nem fuj a szél port, esőt vagy havat a padásra ott, ahol ezzel a cseréppel fednek.

MUSCHONG

Cserépgyárak LUGOJ (Banat)

a legjobbat, legszobott és legújabbat nyújtják.

Kérjen ingyen mintát és árjegyzéket!

MUSCHONG LUGOJ BANAT

ok mind egyformák: gy mulik tova az élet,

ha a napok szürke gással telt világba

klszakítani bennün-

tomás a

breé

SOR

or:

k. Mélyen meg Elliot Burns mán, főzere-

SOR

s 8.

dalok. 20.20:

2.30: Zenekari

3.45: Tró, —

t. 10.15: Jazs.

gy.

kus hangv. ezek.

9.

21.15: Román

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Hogyan helyezkedtek el a németországi asszonyok Erec Jiszraelben?

Közel egy év óta „német” alijáról is beszámol a statisztikai kimutatás. A németországi zsidók Palesztinába való bevándorlásáról sok szó esett már és ennek a kérdésnek igen sok oldala volt megvitatva. Nos, mindegy gondolkodó számára világos kell, hogy legyen, hogy milyen dolgok, mint áttelepülés, új foglalkozáshoz való kezdés, egy egészszencia, egy otthon újból való felépítése, bizonyos életszínvonal fenntartása olyan kérdések, amelyeknek megoldásánál jelentős mértékben működik közre a háziasszony. A férj rendszerint csak az anyagi alapot tudja megteremteni és az egészszenciai harcra kell, hogy koncentrálnia magát. Az asszony feladata ezekkel az új eszközökkel felépíteni egy új életet a családi kör számára, sőt néha még meg is szerezni ezeket az értékeket. Önként adódik tehát a kérdés, hogy az új alija sok komplikált kérdések közepette milyen megoldást nyert ez a probléma.

Mielőtt a cionista nőkről beszélünk, akik ezzel az alijával Németországból jöttek, szeretnék néhány szót szólni a nemeionista asszonyokról. Meglehetősen nehéz néha két csoport között különbséget tenni. Ha már egy asszonynak van bátorsága beismerni azt, hogy eddig meglehetősen távol állott a cionizmustól, úgy tudnivaló, hogy ilyen esetekben rendszerint elfogulatlan emberrel állunk szemben. Egy ilyen asszony nem gondolt semmit Erec Jiszraelről; egyszerűen egy olyan országot jelentett számára, ahová kivándorolt, épp oly jól, vagy rosszat, mint egy másik, kivándorlókat befogadó ország. Sajátságos módon, kevés kivételtől eltekintve, kiderült, hogy ezek a cionista szempontból nem előkészített asszonyok gyakran jobban és könnyebben beilleszkednek az itteni életbe, mint azok, akik cionista felkészültséggel jöttek ki. A nemeionisták ugyanis közönyösen, illetőleg szellemileg nem kritikai szemüvegen keresztül nézik az itteni embereket és dolgokat, hanem megpróbálják abból, amit találnak, a legjobbat kiválasztani. Ilyen körülmények között ezek az asszonyok, különösképpen, ha oly szorgalmasan tanulnak héberül, mint ahogy azt egyeseknél láttam, hamarosan örömet és kielégülést találnak az itteni életben.

Nézzük most meg, hogyan illeszkedtek be az életbe a német alija cionista asszonyai?

Mielőtt a dolgra rátérnénk, állapítsuk meg azt, hogy ezek között két csoport különböztethető meg: A csak ugyan tudatos, évek, sőt néha évtizedek óta dolgozó cionista asszonyok a maguk egész cionista ideológiájával és az ország utáni vágyukkal — és az ugynevezett „cionisták asszonyai”, vagyis olyanok, akik férjük kedvéért és a férjeik ideáljainak együttes megéléséért iránti jóakarattal hitték azt, hogy ők cionisták és akik a jóakarattal és becsülettel igyekvés éve és évtizedei alatt sem jutottak tovább ennél a hitnél. A két asszonytípusnak vannak közös vonásai: mindkettőjüknél bizonyos szokássá vált az Erec Jiszraelbe való igyekezet, anélkül, hogy világos elképzelésük lett volna arról, mit is fog jelenteni számukra Erec Jiszrael. Közös bennük az a felismerés, hogy egy cionistának héberül kell tanulnia, de a legtöbb esetben egyik sem volt tisztában azzal, hogy Erec Jiszraelben ez a nyelv az ucca, az üzletek, a család és

a baráti kör nyelve, a színház, az előadások és az iskola nyelve, szóval, hogy a mindennapi élet nyelve volna. Ez azt jelenti, hogy a grammatikánk egy kevés ismerete, vagy némimemű olvasni, vagy beszélgetés esinós kezdete jelent, de amellet meg kellett tanulni azt, hogy az élet ebben az országban mindaddig el lesz zárva előlük, amíg a nyelvet valóban nem bírják. Közös bennük végül az a legtöbb esetben szigorúan középeurópai beállítottság, amely abban a meggyőződésben nyilvánul meg, hogy a középeurópai civilizációs színvonal egyedül mértékadó valamely kultúra lemérésére és hogy minden, ettől a standardtól eltérő középeurópai nivó alatt mozog, tehát alacsonyabbrendű.

A „cionisták asszonyainál” a fentiekből eredő első csalódás rendszerint nem tart sokáig. Nem annyira elfogultak, mert az országról való elképzeléseik rendszerint nem voltak olyan intenzívek és olyan megalapozottak. Ezek az asszonyok legnagyobb részét hajlandók az új kölesönkhöz és szokásokhoz alkalmazkodni, dacolni a nehézségekkel és alkalmazkodni főleg a férjnek alkalmazkodási igyekezetéhez. Meg lehet állapítani, hogy az eddigi tapasztalatok szerint ez az alkalmazkodás könnyebben megy végbe, mint ahogyan azt az asszonyok maguk gondolták volna a kezdetben. Mielőst megéri bennük a megértés aziránt, hogy például egy jugoszlávai, vagy egy olaszországi ember igényei egészen mások és hogy egy más millióra kell beállítaniuk magukat, az élet egyszerre örömtelibb és egyszerűbb lesz. A gyermekek segítségével, akik az iskolából igazi erecsizraeli levegőt hoznak haza, rövidesen megteremtődik derűs zsidó atmoszféra ezekben a házakban.

A legnehezebb esetet kétségtelenül a „jó, kipróbált” cionista asszonyok alkotják. Meg kell, hogy bocsájtsák ezt nekem, de néha az ember valósággal értelmetlenül áll a hosszú cionista nevelés ilyen eredményei előtt. Ezek az asszonyok nem tudatlanul jönnek, mint a nemeionisták, nem elfogulatlanul, mint a cionisták asszonyai, hanem tele elképzelésekkel, beállítottságokkal, igényekkel, véleményekkel és nem tudják megérteni, hogy mindez és minden a valóságban egészen másképpen néz ki, ők mindig tudták, hogy ezt az országot csak most építi fel a zsidó nép, de schesem képzelték volna, hogy eddig oly kevés épült fel. Tudták ugyan, hogy mi soha nem kontroláltuk az egész világból ide irányult bevándorlást, a jellem s a meggyőződés, a civilizatorikus fok szempontjából, de vala mennyien remélték, hogy mindazok, akik eddig ide jöttek, többékevésbé ideális, előkelő természetek és mindig kifogástalanul és tisztán vannak felöltözve, házaikban európai tisztaságot tartanak, intézményeikben példásan rendesek és bőven el vannak látva pénzzel. Tudták ugyan, hogy a származásból sohasem jött elég pénz ide még a legminimálisabb építőprogram megvalósítására sem, de mégis úgy hallották, hogy Palesztina most a „prosperiti országa” és ezzel szemben milyen egész másképpen néznek is ki a dolgok. Azt is tudták, hogy sohasem jött elég ember az országba és azoknak akik jöttek, tisztesen nehéz küzdelmet kellett vívni a megélhetésért, mint

a európaiaknak általában, de mégis úgy gondolták, hogy a pozitívum, amiről mindig szó volt, az irányadó és most meg kell állapítani, hogy ez csak egy kis magját képezi a tényleges mindennapnak ebben a nem is oly kicsi országban.

Es ahelyett, hogy megadnák önmaguknak az egyetlen lehetséges választ: „Miert nem jöttem én hamarabb ide, hogy magam is tettem volna jobba sok mindent?”, nemcsak a valóságban esalódnak, hanem még sok egyében is. Így például indokolatlannak találják, hogy a jisiv egyáltalában nem jelkese dik régi és végre mégis csak idejött cionistákért. Nem látszik rendbealóvó nek számukra, hogy ez a szegény jisiv nem készített elő magának több és jobb munkalehetőséget, hogy a lakberek, mint minden más országban konjunktúra idején, hirtelen felemelkedtek, hogy az uccák nem olyan tiszták, hogy a gyermekek nincsenek oly európaiasan megrendszabályozva, hogy a zsinagógákat lengyel ritus szerint rendezték be az ország eddigi lakóinak szükségletei szerint, hogy a vásárok

nem elég higiénikusak, hogy az éttermek nem az ő ízléseik szerint készítenek dolgokat és hogy a kiszolgálás ezeken a helyeken nem hasonlít a nagy német hotelek kiszolgálásához. Ahelyett, hogy megértenék, hogy ezek a dolgok csak rövid idő óta fejlődtek odáig, ahol most állanak, míg azelőtt itt semmi sem volt, vagy éppen minden a legprimitívabb volt és hogy az ő feladatuk lett volna már előbb kijönni és ezeken javításánál közreműködni, az egész jisivot felelőssé teszik a csalódásaikért, amelyeket elfogultságuk miatt kell megérniök. Egészen másképpen kellett volna előkészíteniök cionista asszonyainkat, hogy mindezek elkerülhetők legyenek. Mindenütt nagy súlyt helyeznek a propagandára és a tagszerzésre, de kevés fontosságot tulajdonítanak a tagok felvilágosításának és informálásának. Nem esoda tehát, ha a régi cionista asszony idején, esalódnak azon, hogy itt is mindenekejlött enni, inni, aludni és élni kell, mint minden embernek és hogy ezek a „primitív” szükségletek töltik ki itt is az élet nagyrészét.

WIZO-HIREK

Wizo élet Sibiuban. Március 5-én számos hölgy jelentéében dr. Révészné lakásán dr. Révész Béla tartott előadást a zsidókról és a görögökről. Hálásan fogadták az előadó igen tanulságos fejtegetéseit. Legközelebbi összejövetelükön gyermekruhák varrását határozták el. A csoport fedezte vállalt költségét. A sibiui Jung-Wizónak jelenleg 14 tagja van. Hetenként tart összejöveteleket, melyeknél rendszeresen egy leány a heti szöveget olvassa fel, utána a Wizo kezeltetéséről, fejlődéséről, stb. következik előadás. Vezető cionistákról, a Wizo intézményéről és a cionista mozgalomról is tartanak előadásokat. Mátyás Nóra az elnöknőjük, Szilágyi Erzsébet a pénztárosnő.

Az udvarhelyi Wizo-csoport márc. 8-án tartott összejövetelt, melyen elhatározták, hogy két hetenként fognak rendszeresen összejönni és gyermekruha varrással fognak foglalkozni. Nagy érdeklődés mellett felolvasták Weinberger Józsa világkonferenciái beszámolóját, végül az ifjuság neveléséről folyt a vita. Végül elhatározták, hogy minden vasárnap délután más-más asszony tart oktató előadást a Bibliáról és a zsidó történelemről.

Az oradeai Jung-Wizo tovább folytatja teadélutánjait, melyeknek jóvedelmét, miután az Ussischkin-akcióban vállalt kötelezettségüknek eleget tettek, palesztinai gyermek fehérneműanyagok vásárlására fordítják. Az utóbbi hetekben Partos Katónál volt teadélután, ahol dr. Jerencsák Aranka beszélt a chalicutról és Rác Böske szavalt Giszkalay verseiből. London István énekesszáma és Moskovits Olga zongorajátéka egészítették ki a műsort. A Moskovits Olga által megtartott teadélutánon Rác Böske beszélt a Jung-Wizo célkitűzéseiről és Partos Kató olvasott fel egy értekezést Moses Mendelssohn életéről és műveiről. Braun Margit zenetanárnő heber dalokat énekelt. A legutóbbi teát Leichtmann Nelly rendezte. Rác Böske tartott előadást „Cionista vallomások” címen. Heppenberg Mose a KKL központjának kiküldöttje ittélékor előadást tartott a leányoknak és azóta lelkesen végzik a most folyó persely-razziákat és új perselyek kihelyezését, amelynek bevégeése után részt fognak venni a perselyűrtés munkájában is.

WIZO — Dés. Az elmúlt héten rendezett teán a házi asszonyok közül Grossmann Miksáné neve kimaradt. Grossmann Miksáné a dési Wizo alelnöknője is élénk részt vesz a Wizo munkájában.

A clujii Wizo láthatatlan bálj akciója csak most nyert befejezést. Az akció igen szép anyagi sikerrel emelte a Wizo munka eredményét. A clujii Wizo tervbe vette egy zeneestély megrendezését és az előkészületek ebben az irányban már megis kezdődtek.

A Wizo vezetónői a palesztinai kiránduláson. A Zsidó Nemzeti Szövetség által rendezett április 9-9. palesztinai kiránduláson az erdélyi Wizo tagjai közül többen vesznek részt. Így Reiter Lunka országos ügyvezető, aki vezetője is annak a társaságnak, amely a Wizo intézményét különösen is tanulmányozni akarja. Rajta kívül Temesvárról Handler Elza, a temesvári Wizo elnöknője megy és Vermes Ernőné, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség elnökének felesége, aki szintén résztvesz a Wizo munkájában, továbbá Szidon Józsefné, a lugosi elnöknő és Kohn Mártonné, a marosvásárhelyi KKL munka agilis vezetője és Wizo-tag. Az erdélyi Wizo föderációnak nagy nyeresége lesz a Wizo-tagok kirándulásából, akik bizonyára sok új és öröndetes hírt fognak az Erecből hozni, ami újra meg erősíti majd bennünket abban a hitünkben, hogy korszakalkotó és történelmi jelentőségű, amit a Wizo Palesztinában művel. Küldjünk velük üdvöletet az országba és várjuk őket vissza sok reménnyel.

A Zs. N. Sz. palesztinai kirándulónak figyelmébe!

1. A Regele Carol gözös S-en este 9 órakor indul Konstancáról. A kiránduló társaság hajójegyeit a SMR konstancai ügynöksége (Piata Independentei 2.) szolgáltatja ki.
2. Az Országos Zsidó Párt bukaresti központja a kirándulók tiszteletére f. hó 8-án este a párt helyiségében Str. Negru Voda 7. alatt teastélyt rendez.
3. A konstancai utazási jegyek megörzendők, mert a mintavásár igazolványával a visszautazásnál 50 százalékos kedvezményre jogosítanak. A beutazásnál a CFR 50 százalékos kedvezményű jegyeket szolgáltat ki, a husvétii ünnepek alatt.
4. Konstantinápoly és Püräus—Athen meglátogatásának programját a kirándulás vezetősége a hajón fogja a résztvevőkkel megbeszélni.
5. A hajón történik meg azoknak a kirándulónak a beosztása, akik 4—5-ös csoportokban akarják autokon az országot megtekinteni.
6. A hajókon prominens cionista vezetők ismertető előadásokat tartanak Palesztináról.
7. A kiránduló csoportok programja úgy lesz összeállítva, hogy nagyobb városokban az összes csoportok találkozzanak és közösen vegyenek részt a cionista intézmények által rendezendő fogadtatókon és ünnepepeken.

VASÁRNAP

Dr. Skler

meghosszabbítja

Ezt a gyógy alapuló betegsé néli sikerrel al nál a korai or Aggasztánokna nélkül — maga asztma, fejszed fejnymás, egy dagadása, érfe dott kor mind igen jó szolgál rose tea-ja, me ban, gyógyszer Ahoj nem talá — kifejezett alatt, eredeti ezt a teát. A f sen védett alái csomagon áll tea „Csillag” g szu. u. 5. sz. u

Porráégett T zadbéli várkast Tegnap Thürin zadból eredő K tely. Fejbecsülé és régiségek se égésekor. A tü letkezett az elé raz levelek láng

— Lebrun i számi királyi A napokban I mi királyi pá elnök az Elyse a vendégek t vettek a kor szíami követés

— Nagy hajó Kopenhágából és matrözök Il-én sztrájkba kerül a sztrájk zást megbénita tekintettel a ké ra, béremelést

Ezüs

SCHM

IV.

— Jégeső egyes részein, peliier környé esik, ugy, hog sal fenyegetne fél óráig tart amely nagy k fákban. A jég eső követte.

— „Kék Dr pest között. D írja: A london tolnak legköz társuk fog al luxsvonot in dapest közötti kenti. A von lekedik. A „F jai világoskél a filkékbe rá külön cigány nyekrel fogja ai. Akik ped meg, azok B ön költség ne

Szövecérna,

S.

1934. ÁPRILIS 8.

**Dr. Péter tanár
Sklerose tea-ja**

meghosszabbítja az életet (2-3 itaszna-
lat évente)

Ezt a gyógyteát az érelmeszesedésen alapuló betegségek majdnem mindegyiké-
vel sikerrel alkalmazzák. Középkoruk-
nál a korai öregedést akadályozza meg.
Aggastyánoknál — nemre való tekintet
nélkül — magas vérnyomás, szívizomlás,
asztma, fejszédülés, tagok elernyedése,
fejnyomás, egyes véréredények túlerős ki-
dagadása, érfeszültség és az előrehala-
dott kor minden más kortünet esetében
igen jó szolgálatot tesz Péter dr. Skle-
rose tea-ja, megveszékelyeken drogériák-
ban, gyógyszerárakban azonnal kapható.
Ahol nem található, ott a gyógyszerész
— kifejezett kívánságra — rövid idő
alatt, eredeti csomagolásban szerzi be
azt a teát. A feltaláló képe és törvénye-
sen védett aláírása minden egyes eredeti
csomagon látható. **Levelezőlap** utján a
tea „Csillag” gyógyszerár Brassó, Hosz-
szu. u. 5. sz. a. derakattól rendelhető.

HIREK

**Porráégett Thüringiában egy 12. szá-
zadbeli várkastély.** Berlinből jelentik:
Tegnap Thüringiában leégett a 12. szá-
zadból eredő Kranichfeldi felső várkas-
tély. Feibecsülhetetlen értékű festmények
és régiségek semmisültek meg a kastély
égésekor. A tűz a kastély kertjében ke-
letkezett az elégetésre szánt gaz és szá-
raz levelek lángjától.

**Lebrun villásreggelin fogadta a
számi királyi párt.** Párizsból jelentik:
A napokban Párizsba érkezett a szá-
mi királyi pár. Lebrun köztársasági
elnök az Elyséeben villásreggelit adott
a vendégek tiszteletére, melyen részt-
vettek a kormány tagjai s a párizsi
számi követség főtisztviselői.

Nagy hajósztrájk készül Dániában.
Kopenhágából jelentik: A dán hajófitők
és matrózok elhatározták, hogy április
11-én sztrájkba lépnek. Ha tényleg sor
kerül a sztrájkra, ez az egész dán hajó-
zást megbénítaná. A fitők és matrózok,
tekintettel a kedvezőtlen valutaviszonyok
ra, béremelést követelnek.

**Ezüst és kék
róka**

rendkívül olcsón
SCHMIDEG szücsnél
Budapest,
IV. Párisi ucca 3.

**Jégeső és áradás Franciaország
egy részén.** Párizsból jelentik: Mont-
pellier környékén 48 óraja szakadatlanul
esik, ugy, hogy az összes folyók áradás-
sal fenyegetnek. Tegnap az esőt, mintegy
fél óráig tartó jégzápor váltotta fel,
amely nagy kárt tett a rügyező gyümölcs
fákban. A jégesőt ismét hosszan tartó
eső követte.

**„Kék Duna Express” London-Buda-
pest között.** Londonból jelentik: A Star
írja: A londoni nemzetközi luxusvona-
tnak legközelebb veszedelmes versen-
yverseny fog akadni, mert május elején új
luxusvontat indul, amely a London-Bu-
dapest közötti távolságot 28 órára eső-
kentli. A vonat egyelőre havonként köz-
lekedik. A „Kék Duna Expressz” kocsijai
világoskék színben ragyognak majd,
a fülkékbe rádiót szerelnek és ezenkívül
külön cigányzenekarral és brids-verse-
nyekkel fogják az utasokat szórakoztatni.
Aki pedig még ezzel sem elégszenek
meg, azok Bécsben kiszállhatnak és kü-
lön költség nélkül fejezhetik be az utat.

Szövő és tricofage-gyárak figyelmébe!
Szövőcérna, pamut és Grohmann színes főtűn kívül raktáron tartunk minden
számban
ipari fonalakat
(Strumpfgarne, Kette X W, Pincops)
„BUMTEX”
S. A. pt. Comerțul de Bumbac și Textile CLUJ, Str. O. Josif 4.

— A szenvedő, beteg nőket reggel éh-
gyomorral egy ki pohár természetes
„Ferenc József” keserűvíz 2-3 óra alatt
könnyű, lágy béltüreléshez segíti és
ezáltal igen sok esetben rendkívül jóté-
kony hatással van a beteg szervekre. A
női betegségekre vonatkozó tudományos
irodalom több nagynevű alapvetője írja
műveiben, hogy a **Ferenc József** vízzel
elért kitűnő eredményekről saját kísér-
letei útján is alkalma volt meggyőződést
szerezni.

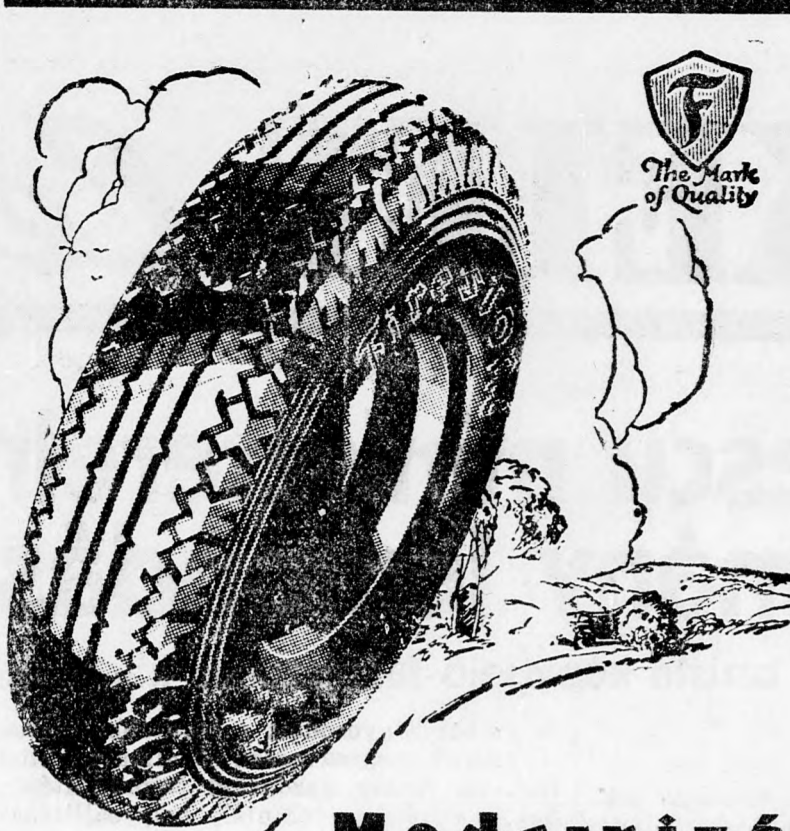
— **Elismeri a felekezetiellenköltséget a
hitleri Németország.** Berlinből jelentik:
A felekezetiellenköltséget az új Németor-
szág éppugy elismeri, mint a weimari
rendszer. A porosz kultuszminiszter ren-
deletet adott ki, amelyben utasítja az
összes alárendelt hatóságokat, hogy sen-
kit se zaklassanak esetleges felekezeti-
ellenköltsége miatt, német állampolgárokat
nem lehet kötelezni arra, hogy tagjai le-
gyenek egyik vagy másik egyháznak. A
kultuszminiszter ezt a rendeletet egy ta-
nitónó panaszára adta ki, akit fölöttes
hatósága elbocsátással fenyegetett meg,
mert nem tartozott egyik egyház kötele-
kébe sem. A rendelet most határozottan
kimondja, hogy felekezetiellenköltség miatt
nem lehet elbocsátani vagy nyugdíjazni
közalkalmazottakat.

— **A tavaszi szörmediyát.** A tavaszi-
nyári divat, mint a párizsi, londoni és
newyorki divatlevelekből köztudomásu,
az idén az elegáns öltözködés leglényeg-
esebb kellékévé léptette elő a szörmedit.
Schmideg szücs (Budapest IV. Párizsi u.
3. szám) nevét most éppen olyan gyak-
ran halljuk, mint hallottunk a téli, ugy-
nevezett nagyszőzvényben. Az arisztokrácia,
művészvilág és polgárság legkényesebb
igényű hölgyei, akik a Schmideg nevet
márkává tették, ismét szorgalmasan fel-
keresik a cég üzletét, ahol a kék és
ezüsttrójkák, valamint Párizs összes tava-
szi szörmedikreációi meszerű gazdagsá-
ban tárulnak a látogató szeme elé. Árjai
mindamélt a mai viszonyoknak meg-
felelően igen olcsók.

Előkelő biztosító intézet, amely az ösz-
szes biztosítási ágakat műveli, Cluj vá-
rosára üzletszerzőket keres magas juta-
lék mellett. Pályázatok „Biztosító” jel-
lege alatt a kiadóra küldendők.

— **Megőrült és agyonlőtte magát egy
kubai miniszter.** Londonból jelentik: Ku-
ba fővárosából, Havannából érkező jelen-
tések szerint a kubai kormány igazság-
ügyminisztere tegnap dolgozószobájában
agyonlőtte magát. Penate Roberto Men-
dez minisztert hadkolva szállították a
kórházba, ahová időközben megérkezett
Mendieta köztársasági elnök, továbbá a
kormány több tagja. Az öngyilkos minisz-
ter a kórház ágyon sem tért magához és
az elnök, valamint minisztertanácsai előtt
halt meg. Azt hiszik, hogy a miniszter
idegösszeomlást szenvedett és beszámitha
talan állapotában dobta el magától az
életet.

— „**Gleichschaltották**” egy világhírű
tudós lapját. Lipceből jelentik: A
Zentralblatt für Psychotherapie című
tudományos szaklapot, melynek szer-
kesztője eddig Ernst Kretschmer pro-
fesszor, a világhírű tudós, a modern
alkattan megalapítója volt, gleichshal-
tották. Kretschmer nem szerkeszti to-
vább a lapot. C. G. Jung az új szer-
kesztő, eikében, melyben a szerkesztő-
változás okait feltárja, bejelenti saj-
nálkozását azon, hogy Kretschmer tá-
vozik a laptól, de — teszi hozzá — ma
már nem lehet olyan tudósokkal együtt
működni, akik nem hajlandók a nem-
zeti szocialista fajelméletet respektál-
ni. Jung szerint a német és a zsidó
pszichológia határvonalainak nem szá-
bad többé elmosódniok; elismeri ugyan
hogy van zsidó lélektan, ahogy van ki-
nai lélektan is, de ennek semmi köze
a német lélektanhoz. Jung „elvárja”
minden német tudóstól, hogy Hitler
„Mein Kampf” című könyvét teljes
tudományos komolysággal tanulmá-
nyozza át és tekintse a benne lefektet-
tett elméletet „a modern német pszí-
choterapia alapkövének”.

**Fontos
autó-
tulajdono-
soknak,**

akik
Ford, Chevrolet, Buick 50,
Chrysler 50, 60, 62, 65,
De Soto Six, Nash Six,
Pontiac, Plymouth, etc.
gépkocsikkal rendelkeznek

A következő méretű
pneukket:

4. 50x21 "	4. 75x19 "
5. 00x19 "	5. 25x19 "
4. 75x20 "	5. 00x20 "
5. 25x18 "	

Modernizálja autóját!

**„AIR CUSHION”
FIRESTONE**

újfajta légpárna — autópneu igen ala-
csony nyomást igényel!
Mélyen leszállított árak mellett, speciá-
lis külön kerék többletköltsége nélkül
elláthatja kocsiját az új AIR CUSHION
pneukkel, amelyek a gépkocsik eredeti
kerekeire alkalmazhatók.
Szerdjén fel próbaképpen ilyen pneukat
autójának hátsó kerekére s már az első
uton érezni fogja a kivételes kényelmet.
Kérje mindenütt az új „AIR CUSHION”

Firestone

autópneut

— **5000 dollár értékjelzésű csomag
Kolozsváron.** A posta érdekes devélcso-
magot kézbesített a napokban a helyi Royal-
mozinak. Amerikából érkezett 5000 dol-
lár értékjelzéssel. Feladó Lillian Harvey
Fox Studiók. Érthető kíváncsisággal bon-
tották fel. A tartalom Lillian Harvey-nek
egy levele és 200 drb. Lillian Harvey-t
ábrázoló sajátkezű autogramjával ellá-
tott fénykép volt. (Amerikában tehát 50
dollárra becsülik Lillian Harvey egy
autogramját). A levélben Lillian Harvey
felkérte a mozgó tulajdonosát, hogy a
mellékelt 200 fényképet a Szerzem is-
kolája c. legújabb világszínházának pre-
mierjén, illetve a premier napjának dél-
előtti órára ossza ki az első 200 jelentkező-
nek, illetve csak azoknak, ahol a nő és
férfi együtt jelentkeznek a fénykép át-
vételéért, mert nőt és férfit közösen ér-
dekel a Szerzem iskolája. Szétszétadás ma,
(román húsvét vasárnapja) d. e. 11-kor
a Royal-mozgó előcsarnokában. Nő és
férfi együttesen kell jelentkezniük.

— **Beretvás Pasztilla** a legmakacsabb
fejfájást is elmulasztja.

— **Megnyit** Piata Unirii 22. sz. emeletén
az „ELISABETA” szalón, ahol a modern
kor igényeinek megfelelően készülnek:
francia és gyógyfürők, melltartók, luxus
fehér és agyнемűk, pizzamak, pongyo-
lák, továbbá kézzel varrott férfi és női
bőr- és anyagkesztyűk. Kitűnő szabás,
elsőrendű minőség, méltányos árak.

— **A francia hadügyminiszter villás-
reggelit adott a szombati lovasmérkő-
zés résztvevőinek tiszteletére.** Párizs-
ból jelentik: Pétain tábornok, francia
hadügyminiszter villásreggelit adott
a szombaton kezdődő lovasmérkőzések
résztvevőinek tiszteletére. A meghívó
kon külön kiemelték, hogy a meghívot-
tak egyenruhában, mellen az összes ki-
tűntetésekkel jelenjenek meg. A palota
előtt nagy tömeg várakozott az érke-
zőkre. A német tisztek megérkezésekor
kissé ideges lett a hangulat, de semmi
incidens nem történt. A hadügyminisz-
ter tüntető szívéllyel fogadta a
német vendégeket.

— **Földcsuszamlás Dél-Olaszországban.**
A tegnapi nap folyamán Dél-Olaszország
több pontján földcsuszamlások keletkez-
tek. Nápoly közelében a földmozgás kö-
vetkeztében egy kőfal összeomlott és az
omladék közelében játszódozó tíz gyer-
meket maga alá temette. Azonnal men-
tési munkálatok indultak a gyermekek
kiszabadítására, kettő azonban holtan
került elő a romok alól, a többi pedig
súlyos sérülésekkel kórházba szállították.
Reggii mellett két falusi ember járt
szerencsétlenül a földomlásnál. A föld-
csuszamlásokat a napok óta tartó esőzés
és felhőszakadás okozta.

Befutott Romániába is a világhírű
Molinárd-féle

„HABANITA”

originál kölnivíz, puder
szappan.

— **Bethlen István lemondott Erdélyről,**
Pacha püspököt nem engedték a király
ele, Gyárfás Elemér és a katolikus Stá-
tus, Kavardás az Erdélyi Lapok betil-
tása körül, A borszéki borvíz útja a for-
rástól a panamáig, Kecskeméthy István
70 éves, VI. Sándor pápa leánygyermeke
az Erdélyi Lapokban, Gane Titus pro-
fesszor felszabadította a segesvári ma-
gyarokat, Radó Sándor és Bernády
György vitája és más érdekes cikkeik ol-
vashatók az Erdélyi Futár friss száma-
ban. Szógyéni Kiss Endre lapja minden
ujsgkioszkban kapható.
— **A KKASE április 8-ra hirdetett
táncmulatsága** — a közbejött akadályok
miatt — elmarad, de április 21-én min-
den körülmények között meg fogják tar-
tani az unitárius kollégium tornatermé-
ben.

sak, hogy az étter-
seik szerint készíte-
hogy a kiszolgálás
nem hasonlít a nagy
szolgáltatásához. Ahe-
tenék, hogy ezek a
idő óta fejlődtek
állanak, míg azelőtt
vagy éppen min-
b volt és hogy az ő
a már előbb kijönni
nál közreműködni,
elölőse teszik a esa-
eket elfoglaltságuk
ök. Egészen máskép
lőkészítünk cionis
hogy mindezek elke-
Mindenütt nagy
propagandára és a
éves fontosságot tu-
ok felvilágosításának
Nem esoda tehát
asszony idején, esa-
t is mindenekelőtt
élni kell, mint min-
hogy ezek a „primi-
títk ki itt is az élet

a palesztinai kirán-
ment Szövetség által
palesztinai kiránu-
gyo tagjai közül töb-
gy Reiter Lunka or-
vezetője és annak
y a Wizo intézmé-
anulmányozni akarja.
rról Handler Elza, a
knoje meg és Ver-
élyi Zsidó Nemzeti
t felesége, aki szin-
izo munkájában, to-
né, a lugosi elnökő
a marosvásárhelyi
vezetője és Wizo-tag.
erációnak nagy nye-
agok kirándulásából.
j és örvendetes hírt
ozni, ami újra meg-
et abban a hitünk-
alkotó és történelmi
Wizo Palesztinában
relük üdvöletet az
öket vissza sok re-

**palesztinai ki-
figyelmébe!**

l gőzös 5-én este 9
anearól. A kirán-
egyét a SMR kons
(Piata Independen-
ti).

idő Párt bukaresti
ulók tiszteletére f.
helyiségében Str.
teasestélyt rendez.
tazási jegyek meg-
ntavásár igazolvá-
ntánál 50 százalék
ttnak. A beutazás-
lékos kedvezményü
ki, a húsvéti ünne-

y és Pyraus—At-
ak programját a
e a hajón fogja a
szélni.
k meg azoknak a
osztása, akik 4-5-
rják autokon az or-
minens cionista ve-
adásokat tartanak
oportok programja
hogy nagyobb vá-
esoportok találko-
gyenek részt a ci-
tal rendezendő fo-
pségeken.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Tatarescu miniszterelnök cáfolja a kormány lemondásának hírét

Robu cuzista képviselő fantasztikus kijelentései a kamarában

Bucuresti, április 7. (Az Uj Kelet tud.) A Duca gyilkosai fölötti per ítéletének kihirdetése után Tatarescu miniszterelnök azonnal audiencián jelent meg az uralkodó előtt. Ezt követően Anghelulescu közoktatásiügyi minisztert fogadta kihallgatáson a király, majd Titulescu külügyminiszter jelent meg kihallgatáson. Politikai körökben élénken kommentálták ezeket az audienciákat. Egyesek úgy vélték, hogy a kormánynak a szélső jobboldali szervezetekkel szemben elfoglalt álláspontja és az utóbbi napok eseményei között olyan ellentmondások vannak, amelyek könnyen változást idézhetnek elő az ország politikai életében. Pénteken délután nagy erőfeszítések történtek abban az irányban, hogy Titulescu külügyminisztert és Lamandi belügyi alminisztert az ezzel kapcsolatosan elfoglalt álláspontjuk megváltoztatására bírják. Különösen vonatkozott ez a külügyminiszterre, aki mint ismeretes rajta szerepelt egy szélső jobboldali szervezet fekete listáján.

A péntek délutáni minisztertanácsosnagylászik, sikerült a fent említett minisztereket elhatározásuk megváltoztatására bírni. A szombaton délután az uralkodó elnökele alatt tartott minisztertanács célja is az volt, hogy világosságot teremtsen néhány fölöttébb aktuális belpolitikai kérdésben.

Tatarescu miniszterelnök azokkal a hírekkel kapcsolatosan, amelyek szerint a kormány esütörtökön este benyújtotta volna lemondását, az Intraseant bukaresti munkatársa előtt a következő kijelentéseket tette:

A miniszterelnök kategorikus cáfolata

— Ezek a lemondásról szóló hírek az én fülemhez is eljutottak. Szükségtelennek látszik, hogy megcáfoljam őket. Nem először történne az, remélem azonban, hogy utóljára. Azok az emberek, akik ilyen híreket terjesztenek, kell hogy tudják, hogy a kormánynak véghez kell vinnie az ország konszolidálásának művét és mindaddig helyükön maradunk, amíg bírjuk az uralkodó és a parlament bizalmát. Az utóbbi bizalma mellettünk van

Lakása berendezésének

megvételénél le-
gyen ÓVATOS!!

Áldozzon
többet, de
vegyen jót!

Székely & Réti

BUTORGYÁR Rt.-től Targu-Mures.
Fiékok: BUCURESTI—BRASOV

és ez bebizonyosodott a legutóbbi fontos törvények megszavazása alkalmával, amelyek az ország gazdasági talpraállításának, a rend és a tekintély helyreállításának vannak szentelve.

Egy cuzista képviselő fantasztikus interpellációja

Bucuresti, április 7. Az államvédelmi törvény vitája során Pamfil Seicaru, a Carentul főszervezője, Catuneanu professzor, majd Robu cuzista képviselő interpellációkat kértek a szabadkőművespáholyok ellen.

A vita során Robu különös kijelentéseket tett. Kérte a kormánytól, hogy szüntesse meg a szabadkőművespáholyokat,

amelyek a nemzet állam eszméjének lebontolásán dolgoznak. Kérte az igazságügyminisztert, indítson vizsgálatot annak megállapítására, vajjon nem-e ezek a titkos szervezetek akarták a másvilágra küldeni Catuneanu professzort, aki miután az államvédelmi törvényvitája során felszólalt és kérte a szabadkőművespáholyok megszüntetését, most halálán van.

Robu fantasztikus vádját természetesen komolytalannak minősítette az egész képviselőház. Catuneanu professzor egészségügyi állapotáról nem sikerült közelebbi információkat beszerezni. Kezelőorvosai szerint a professzor veséjében és érelmeszesedésben szenved.

A kaukázusi Tifliszben rablóbanda kifosztotta a szovjetbankot

Párizs, április 7. Moszkvai jelentés közli, hogy a kaukázusi Tifliszben rablóbanda kifosztotta a szovjetbankot és harmincezer rubel készpénzt zsákmányolt. Amikor a rádióállomás bement a híreket a történeteket és egyik tettesről be akarta olvasni a személyleírását, váratlanul megakadt a mon-

dat közepén s ugyanakkor a hallgatók lövés zaját hallották. Amint Moszkvára jelentették, a bankrablók büntársai behatoltak a rádió stúdiójába és meggyilkolták a személyleírást közreadó bement. Nagy apparátussal nyomoznak a gyilkos és a bankrablók után

Párizs válasza a londoni leszerelési jegyzékre

„Meggondolandó, hogy Németország után más leszerelt országok is fegyverkezni akarnak“

Párizs, április 7. A minisztertanács tegnap megállapította annak a válasznak a szövegét, amelyet az angol kormánynak március 28-án a leszerelés kérdésében Franciaországhoz intézett jegyzékére ad a francia kormány. Mint emlékeztet az angol kormány március 28-i jegyzékében azt a kérdést intézte Franciaország kormányához, hajlandó lenne-e olyan fegyverkezéscsökkentő egyezmény aláírására, amelyet Németország is aláírna. Anglia hajlandóan nyilatkozott arra, hogy ezt az egyezményt a maga részéről biztosítani lássa el.

A francia kormány válaszában rámutat arra, hogy az angol kormány által felvetett kérdéseket a legutóbbi diplomáciai megbeszélés tárgyává kell tenni. A francia kormány ószintén értekezett annak, hogy az angol birodalom felelős tényezői megértést tanúsítsanak Franciaország kívánságai iránt, amelyek a biztonság elnyerésére irányulnak. Az angol kormány által március 28-án előterjesztett tervezetben említés sem történt a francia alapelveiről. Franciaország számára fontos, hogy mik lesznek a tervezett leszerelési egyezmény technikai záradékai és csak azután járulhat hozzá a tervezett egyezményhez.

Nem fogadhatja el Franciaország a

január 29-i angol jegyzékbe foglalt azt a javaslatot sem, hogy engedjék meg Németország bizonyos mértékű újrafegyverkezését, ugyanakkor pedig Franciaországnak meg kellene kezdenie a leszerelést. Másrészt az is meggondolandó, hogy ha törvényesen megengedjük az újrafegyverkezést Németországnak, amelyek hadügyi költségvetése a versaillesi szerződés korlátozó rendelkezései ellenére is megállapíthatóan nagyon megnövekedtek, ez maga után fogja vonni, hogy olyan más nemzetek is ilyen kívánságokkal állnak elő, amelyek fegyverkezését korlátozták.

Barthou külügyminiszter a közeljövőben ismertetni fogja az angol külügyminiszterrel azokat a végrehajtási biztosítékokat, amelyek szerinte nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy a jövőben megkötendő és az aláíró hatalmak között előre megállapított nemzetközi leszerelési egyezmény esetleges megszegését el lehessen kerülni. A jegyzéket Barthou külügyminiszter átadta lord Tyrell párizsi angol nagykövetnek.

Párizs, április 7. Az Oeuvre szerint a Foreign Office még tegnap este telefonon értesült a francia jegyzék szövegéről. Beavatott helyőrség származó közlések szerint Anglia egyelőre nem válaszol a jegyzékre, hanem megvárja Eden genfi és Suvich londoni tárgya-

ÖNTÖZGESSE... AKKOR KÍNÓ HA EGGER PETROL AZ ÖNTÖZŐ

lásainak végét. A jelek szerint Anglia előbb Olaszországgal kíván megegyezést jutni a leszerelés kérdésében. Genf, április 7. A lapoknak a francia külügyminisztériumhoz közelítő forrásból szerzett értesülései szerint Anglia hajlandó lesz a franciáknak biztosítékokat szolgáltatni arra, hogy büntető szankciókat is támogat olyan államokkal szemben, amelyek a kötéendő leszerelési egyezményt megszegnek. Ami a locarnoi szerződésen túlmenő területi garanciák vállalását illeti, e tekintetben Anglia változatlanul merev álláspontot foglal el a területi státusquot Locarnon túlmenően nem óhajta garantálni.

Még nagyobb arányú japán dumping indul meg a textilpiacok meghódítására

London, április 7. A Daily Express Rio jaineiről jelentés szerint Japán megvásárolta Brazília mult évi gyapottermés-fellegét, hetvenezer tonnával. A vásárlás nagy nyugtalanságot okozott a lancashirei nagyüzemekben, amelyeknek vezetői attól tartanak, hogy még az eddiginél is nagyobb arányú harc indul meg a japán dumping áruval a piacokért.

Japán repülőraj ismét bombákat dobott le egy kínai városra

London, április 7. A Times pekingi jelentése szerint hat japán bombavető repülőgép jelent meg Kchalang városra fölé. A pilóták megzsalást bejelentő röpcédulákat vetettek le a város utcáira. Amikor az elhárító tüzéség löni kezdte a légi rajt, a repülőgépekről bombákat dobtak le. Több épület rombadólt. A bombázások több mint harminc embert megöltek.

Ujra átszervezik az osztrák kormányt

Bécs, április Ujabb hírek kerültek forgalomba a kormány átszervezéséről. A Landbund-miniszterek kívánják a kormányból. Egyidejűleg megjelent Schmitz kormánybiztosnak Bécs polgármesterévé történt kinevezése a hivatalos lapban. A polgármester tette a hivatali esküt Miklas elnök kezébe.

A linzi letartóztatási intézet igazgatóját és három főtisztviselőjét a védőrségiek és nemzeti szocialisták megszőkése miatt letartóztatták.

Karwinski közbiztonsági államtitkár sajtónyilatkozata szerint a wölkersdorfi táborban jelenleg még 250 nemzeti szocialista és 110 szociáldemokrata él letartóztatásban.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt., nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Capitol Mozgó CSIBI — Gaál Franciska Vasárnapotól!

A vígság és humor királynője!

Ezt a páratlan sikert aratott világhírműt vasárnap és hétfőn d. e. 11. d. u. 3, 5, 7, 9 és kivételesen este 11 órakor is vetíti a CAPITOL.

Taxa postală
plăte în m.
No. 224713—

16. Telefon:
Havonta 110
évre 600, egy
földre: Havo
félre 12, egy
detések díjaz
KELET" az
ssidóság egy
raik utánn
rás megjelöl

A belpolitikai

A bukaresti
Egyes polit
nyen voltak,
nem fogja tu
tot. Azt hitték
tal emeiei a
mervü kiter
amelybe az ör
kere Bratjanu
ban — semmi
gedni. Már b
ciókról kezdte
verzős javas
ban megkezdő
voltak könnyű
kulisszák mög
állapítanunk,
ső nagy kérde
kormányának
amelyt mind
fokmérőjének
megszta. Az
ma tartanak a
ujabb bizonyít
berális kormá
egyelőre kor
lehet. Ezt kül
része, amely
berális kormá
vájja, mert a
paraszt párt,
képes párt a
belső ügyeinek
lalva, A kiseb
kormányon fel
ben alakulta
kegye folytán
többi kis párt
kerülhetnek,
hogy számítás
kijátásai min
A kis pártol
tárgyalásokat,
György párthi
ralis párttal
nagyon valósá
előbb-utóbb si
halálával meg
mélyi ok, ame
más részt a g
hogy politikai
adott pillanat
síkbán eljárás
rek szerint a
létre jönne, a
vonná a korm
radikális által
ban a liberális
lem, ezt az át
párt elnöke já
Nehéz a he
mely mind in
lodik el és egy
tizemita ligáj
cuhoz nem vez
egyedül mara
jelentene, vag
ami ugyan szí
mányrajtatást,
dátumokat jele
Ugyanesek
aki még párt
nem sikertelen
fuzióján, Ma
hiszen Gogán
kis párt Avar
zik.
A nemzeti p
puv-aj befejez
vezet egyesítés
ségkívül igen
politikai élet
rasztpártnak
tikai suljban
eredményeiz
sima keresztü
demeket szerz
deme, hogy s
kapcsolnia az
héz kérdések
zére, azonban
személyi ellen
ban robbantak
a lappangó
tart, Bocu St
vannak érdem
a nemzeti par
melőzöttet já